

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Miia Kellokoski

TÖRKEÄ HUUMAUSAINERIKOLLI-
SUUS ETELÄ-POHJANMAAN ALU-
EELLA VUOSINA 2010-2015

Liiketalous

2018

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Miia Kellokoski
Opinnäytetyön nimi	Törkeä huumausainerikollisuus Etelä-Pohjanmaan alueella vuosina 2010-2015
Vuosi	2018
Kieli	suomi
Sivumäärä	46 + 5
Ohjaaja	Marika Teirfolk-Naarmala

Opinnäytetyön aiheena on tutkia huumausainerikosten kehittymistä Etelä-Pohjanmaan alueella vuosina 2010-2015. Tavoitteenani on selvittää, millaisia rikoksia Etelä-Pohjanmaan alueella on tehty, mitä oheisrikoksia niihin sisältyy ja mitä niistä on rangaistu. Lisäksi selvitän tapauskohtaisesti ajan ja paikan, missä rikos on tehty.

Empiriaosuuden aineisto koostuu Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuden tuomioasiakirjoista, joita tutkimuksessani käytin 23 kappaletta. Teoriaosuus pohjautuu kirjallisuuteen, tilastoihin sekä hallituksen esityksiin.

Yleisin huumausaine Etelä-Pohjanmaan alueella oli selvästi kannabis. Rikostentekotavoista yleisin oli huumausaineen hankinta, joko myynti- tai välittämistarkoituksessa tai omaa käyttöä varten. Suurin osa rikoksista oli tehty Seinäjoella.

Törkeiden huumausainerikosten määrässä ei näy suoranaista kehittymistä alenevaan tai ylenevään suuntaan, vaan vireilletuloajat ovat pysyneet melko tasaisina, paitsi vuonna 2014, jolloin vireille tulleita törkeitä huumausainerikoksia oli viiden vuoden aikana eniten.

Avainsanat

huumausaine, huumausainerikos, Etelä-Pohjanmaa, törkeä huumausainerikos

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	1
2	HUUMAUSAINOIDEN KÄYTÖN KEHITYMINEN SUOMESSA	3
	2.1 Käyttötavat.....	5
	2.2 Käyttäjätyypit.....	6
3	YLEISIMMÄT HUUMAUSAINOIDET SUOMESSA	8
	3.1 Kannabistuotteet	8
	3.2 Keskushermostoa kiihdyttävät aineet	9
	3.3 Keskushermostoa lamaavat aineet	11
	3.4 Hallusinogeenit	12
	3.5 Huumaavat lääkkeet.....	13
4	HUUMAUSAINERIKOSTEN NIMIKKEET	15
	4.1 Huumausainerikos.....	15
	4.2 Törkeä huumausainerikos	15
	4.3 Huumausaineen käyttörikos.....	16
	4.4 Huumausainerikoksen valmistelu ja edistäminen.....	16
5	RIKOSSEURAAMUKSET.....	18
	5.1 Sakkorangaistus	18
	5.2 Vankeusrangaistus	18
	5.3 Yhdyskuntapalvelu	19
	5.4 Valvontarangaistus.....	20
	5.5 Yhteinen rangaistus.....	20
	5.6 Muut tuomioon vaikuttavat seikat	21
	5.6.1 Koventamisperusteet	21
	5.6.2 Lieventämisperusteet.....	22
	5.6.3 Toimenpiteistä luopuminen.....	23
6	RANGAISTUSASTEIKOT	24
	6.1 Suuri määrä	24

6.2	Erittäin vaarallinen.....	27
7	ETELÄ-POHJANMAAN KÄRÄJÄOIKEUDESSA KÄSITELLYT TÖRKEÄT HUUMAUSAINERIKOKSET.....	30
7.1	Tutkimusaineisto.....	30
7.2	Yleisimmät huumausaineet Etelä-Pohjanmaalla.....	31
7.3	Rikosnimikkeet Etelä-Pohjanmaalla.....	31
7.4	Rikosseuraamukset Etelä-Pohjanmaalla	34
7.5	Huumausainerikosten aika ja paikka Etelä-Pohjanmaalla	35
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	37
8.1	Huumausaine.....	37
8.2	Rikoksen tekotapa.....	37
8.3	Oheisrikokset	38
8.4	Tapahtumapaikka ja -aika.....	38
9	YHTEENVETO	39
	LÄHTEET.....	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.

LIITTEET

1 JOHDANTO

Huumausainerikokset ovat olleet nousussa viime vuosien aikana. Vuonna 2014 poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleita huumausainerikoksia kirjattiin yhteensä 21 700 kappaletta, joista törkeitä huumausainerikoksia oli 1 100 tapausta (Tilastokeskus 2014). Vuonna 2016 huumausainerikoksia tuli ilmi kaikkiaan 25 100, joka on 7,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2015. Törkeitä huumausainerikoksia tuli ilmi 1 179 tapausta, joka on 10,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. (Tilastokeskus 2016)

Aihe on ajankohtainen, sillä huumausainerikokset ovat olleet uutisissa Etelä-Pohjanmaalla viime aikoina. Esimerkiksi vuonna 2016 Etelä-Pohjanmaalla uutisoitiin Jurvassa sattuneesta tapauksesta, jossa asunnosta löydettiin 25 kiloa amfetamiinia ja tapauksesta syytettiin yhteensä 23 henkilöä. (Tekoniemi 2016). Pohjanmaan poliisin tilastojen mukaan kokonaisrikollisuus Pohjanmaan alueella on vähentynyt, mutta huumausainerikokset ovat olleet nousussa (Rintamaa 2017).

Etelä-Pohjanmaan alueelta ei myöskään ole tehty aikaisemmin samankaltaista tutkimusta, mutta esimerkiksi Kouvolan seudulta on tehty samankaltainen tutkimus. (Vornanen 2009).

Työn tavoitteena on tutkia sitä, kuinka huumausainerikokset ovat kehittyneet Etelä-Pohjanmaalla vuosina 2010-2015.

Tutkimusongelmana on selvittää, kuinka paljon ja millaisia huumausainerikoksia Etelä-Pohjanmaan alueella on tuomittu vuosina 2010–2015. Muina tutkimuskysymyksinä ovat, mitkä ovat yleisimmät huumausaineet ja yleisimmät rikokset, sekä mitä rikoksista ollaan rangaistu. Lisäksi selvitän, mitä oheisrikoksia niihin liittyy, sekä ajan ja paikan missä rikos on tapahtunut.

Rajaan työni koskemaan ainoastaan törkeitä huumausainerikoksia, joita on käsitelty vuosina 2010-2015 Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa 26 kappaletta.

Teoriaosuuteni pohjautuu enimmäkseen kirjallisuuteen, internetlähteisiin sekä tilastoihin ja hallituksen esityksiin. Empiriaosuuteni aion toteuttaa tutkimalla käräjäoikeuden tuomioasiakirjoja törkeistä huumausainerikoksista, joita on käsitelty vuosina 2010-2015 Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa 26 kappaletta.

2 HUUMAUSAINEIDEN KÄYTÖN KEHITTYMINEN SUOMESSA

Heroiini saapui jo 1900-luvulla Suomeen, jolloin sitä käytettiin lääkinnällisiin tarkoituksiin. Heroiinia käytettiin kipulääkkeenä sekä ainesosana muun muassa yksänlääkkeissä. 1900-luvulla Suomessa käytettiin heroiniä eniten henkilöä kohti koko maailmassa, ja Suomi saikin vuonna 1930 kansainväliseltä oopiumkontrollin valvontalautakunnalta huomautuksen runsaasta heroinin kulutuksesta (Hakkarainen 1992, 51). Vuonna 1950 YK puuttui asiaan, minkä seurauksena maahan tuli heroinikielto. Tällöin apteekeissa ei enää saanut myydä heroiniä (Kainulainen 2009, 35; Kaihovaara 2016.)

Toisen maailmansodan myötä, kaikki maat valjastivat lääkevarastojaan samanaikaisesti, joten lääkkeitä oli vaikea saada. Suomi onnistui solmimaan sopimuksen lääkevalmistaja Orionin kanssa. Sopimuksen mukaan Orion sitoutui säilyttämään ja valmistamaan oopiumia, heroiniä ja kodeiinia puolustusvoimien tarpeisiin. Orion sitoutui sopimuksessa säilyttämään raakaopiumia määrän, joka vastaa 150 kg puhdasta morfiinia. (Kaihovaara 2016)

Sodan jälkeen huume kulttuuri oli muuttunut, ja huumeista muodostui keski- ja työväenluokan ilmiö. Sodan jälkeen huumeita oli enemmän tarjolla ja niitä opittiin käyttämään uusilla tavoilla, kuten nuuskaamalla ja pistämällä suoneen. Sodan jälkeen virallisten arvioiden mukaan Helsingissä asui 400–500 narkomaania. Tällöin narkomaniaa ei vielä tunnustettu virallisesti. (Kaihovaara 2016)

1960-luvun alussa opiaatit syrjäyttivät morfiinin ja heroinin. Morfiinin ja heroinin kadotessa myös pimeiltä markkinoilta, käyttäjät pyrkivät siirtymään muihin aineisiin. Yleisin käytetty opiaattivalmiste oli metadon, jota myytiin apteekeissa muun muassa nimellä Algidon. (Kaihovaara 2016, Hakkarainen 1999, 58-59.)

1960-luvulla huumeiden käyttö lisääntyi voimakkaasti. Tätä kutsutaan Suomen historiassa ensimmäiseksi huumausaineaalloksi. Syynä tähän voidaan pitää

yhteiskunnallisia muutoksia, kuten teollistumista ja kaupungistumista sekä ihmisten halua alkaa protestoida arvomaailmaa vastaan. (Kainulainen 2009, 36-38)

1960-luvun lopulla Helsinkiin levisi amfetamiinia, jota käytettiin enimmäkseen suonensisäisesti. Se toi tullessaan myös järjestäytyntä rikollisuutta mukanaan, ja näin viranomaisetkin alkoivat olla tarkempia huumeiden suhteen. 1968 kaikki amfetamiinia sisältävät aineet kiellettiin. Syynä tähän oli amfetamiinin aiheuttamat hankalat elimiin kohdistuvat haittavaikutukset. Narkomaaniutta ei pidetty tuolloin vielä rikoksena, vaan lääkinnällisenä ongelmana. Vieroitushoitoloita ei ollut, ja sairastuneita hoidettiin mielisairaaloissa. (Kaihovaara 2016)

Suomeen syttyi uudenlainen huume kulttuuri, jonka seurauksena kannabis levisi pääkaupunkiseudulle. Kannabis oli aluksi yleistä etenkin taiteilijapiireissä, mutta yhden vuoden aikana kannabis levisi taidepiireistä opiskelijoiden keskuuteen. Yleisimmin käytetty huumausaine oli hasis, koska sitä oli helposti saatavilla 60-70-luvun taitteissa. Kannabis levisi myös lähiöihin ja huumeet levittäytyivät työväenluokkaan ja kokeilijakunta muuttui iältään yhä nuoremmaksi. Kannabiksen huippuvuosiksi kutsutaan vuosia 1971–1972, jolloin käyttäjiä arveltiin Suomessa olevan yli 40 000. (Kaihovaara 2016; Kainulainen 2009, 39-40)

Toinen huumausainealto sai alkunsa 1990-luvulla, kun huumeiden käyttö kasvoi rajusti. Tähän vaikuttivat monet yhteiskunnalliset tekijät. Huumausainerikollisuus kasvoi voimakkaasti. Nuoriso kiinnostui uusista huumausainemuodoista, kuten ekstaasista ja poltettavasta heroiinista. (Kainulainen 2009, 10-11)

2000-luvulle tultaessa, opiaatit ja stimulantit olivat vallanneet huumausainemarkkinat. Vuonna 2000 päihdehuoltoon hakeutuneilla opiaatit ja stimulantit olivat eniten ongelmia aiheuttavat päihteet (Pompidou -huumehoitotiedonkeruu 2000). Kannabis ja amfetamiini olivat kuitenkin 2000-luvun useimmiten käytettyjä aineita. (Stakes, sosiaali- ja terveystilastot 2000)

Vuoden 1972 huumausainelaki muutti Suomen huume kulttuuria merkittävästi. Tällöin huumeiden käytöstä tuli rikollista toimintaa. Osa käyttäjistä lopetti huumeiden

käytön kyllästyessään poliisin tiukentuneeseen huumekontrolliin. Huumeiden käytön rangaistavuudesta käytiin kovaa kiistelyä ja useamman äänestyksen jälkeen huumeiden käyttö ja hallussapito kriminalisoitiin. (Kainulainen 2009, 42-54)

Huumausainelaki pysy miltei 20 vuotta muuttumattomana, kunnes 1990-luvulla rangaistussäännökset uudistettiin ja siirrettiin huumausainelaista osaksi rikoslakia. Vuonna 1994 huumausainerikokset säädettiin osaksi rikoslain 50. lukua.

Lievien huumausainerikosten rangaistuskäytäntö herätti kuitenkin keskustelua ja tästä johtuen vuonna 2001 syntyi uusi rikosnimike, huumausaineen käyttörikos. Käyttörikosuudistuksessa huumausaineen käyttäminen, vähäisen määrän hankkiminen tai hankkimisen yrittäminen tuomittiin tästä edes huumausaineen käyttörikoksena, josta seurauksena epäilty määrättiin sakkoon tai enintään kuuden kuukauden vankeustuomioon (Kainulainen 2007, 6).

Vuonna 2006 rikoslain 50. luku koki pieniä uudistuksia, jolloin lakiin lisättiin uusia rikosnimikkeitä. Uusia rikosnimikkeitä olivat esimerkiksi törkeän huumausainerikoksen edistäminen sekä huumausainerikoksen valmistelun ja edistämisen yritykset. (L 928/ 2006)

2.1 Käyttötavat

Huumausaineiden käyttäjien välillä on suuria eroja, sillä käytöllä tavoitellaan yleensä eri asioita. Käyttötavat voidaan kuitenkin karkeasti luokitella kolmeen eri ryhmään: hallittuun, holtittomaan ja pakonomaiseen käyttöön.

Hallitussa käytössä käyttäjä pystyy selvästi kontrolloimaan huumaavien aineiden käyttöä. Käyttäjä pystyy esimerkiksi säännöstelemään käyttöiheyttä, annostelua sekä vaikuttamaan ainevalikoimaan ja tilanteisiin, joissa käyttää huumeita. Hallitussa käytössä käyttäjälle ei seuraa merkittäviä, esimerkiksi oikeudellisia, taloudellisia tai terveydellisiä haittoja. (Kainulainen 2009, 15)

Holtittomalla käytöllä tarkoitetaan käyttöä, jossa käyttäjä ei pysty säännöstelemään omaa käyttöönsä. Huumeiden helppo saatavuus voi johtaa vakavaan riippuvuuteen, ja näin ollen käyttäjän itsekontrolli saattaa pettää. Huumeet alkavat häiritä muuta elämää ja käyttämisestä alkaa seurata erilaisia haittoja. Käyttäjä pystyy kuitenkin vielä jokseenkin pysyttelemään erossa aineista tarpeen vaatiessa. (Kainulainen 2009, 15)

Pakonomaisessa käytössä henkilö pyrkii jatkuvasti turvaamaan aineiden käytön jatkuvuutta. Vieroitusoireet saattavat olla sietämättömät, jolloin käyttäjä tarvitsee aineita säännöllisesti. Huumeet hallitsevat käyttäjän kaikkea elämää, ja muut asiat jäävät toissijaisiksi. Käyttäjä voi turvautua myös muihin kuin käyttämäänsä aineeseen, jos sitä ei tilapäisesti ole saatavilla. (Kainulainen 2009, 15)

2.2 Käyttäjätyypit

Huumausaineiden käyttäjät voidaan jakaa karkeasti myös kolmeen eri luokkaan: kokeilijoihin, viihdekäyttäjiin ja ongelmakäyttäjiin.

Kokeilukäyttö on satunnaisesti tapahtuvaa käyttöä, jolloin esimerkiksi sopiva tilaisuus mahdollistaa aineen käytön. Kokeilukäyttöä tapahtuu yleensä nuorten keskuudessa, jolloin huumeita kokeillaan ensimmäistä kertaa ja kokeilut eivät johda muutamaa kokeilukertaa pidemmälle.

Viihdekäyttö on satunnaisesti tapahtuvaa, yleensä juhlimisen yhteydessä tapahtuvaa käyttöä. Viihdekäyttäjät suosivat yleensä piristäviä huumausaineita, jotka lisäävät käyttäjän sosiaalisuutta ja saavat aikaan euforisen tunteen. Viihdekäyttäjät voivat suosia myös huumeita, jotka auttavat käyttäjää rentoutumaan. Viihdekäyttäjät eivät varsinaisesti ole fyysisessä koukussa aineeseen, mutta viihdekäyttö voi muuttua helposti ongelmakäytöksi. (Kainulainen 2009, 16)

Ongelmakäytöksi kutsutaan, kun käyttäjä on riippuvainen huumausaineista. Tällöin käyttäjä ei pysty kontrolloimaan omaa huumeidenkäyttöään. Ongelmakäyttö on yleensä suonensisäistä käyttöä tai vaarallisten huumausaineiden pitkäaikaista ja

säännöllistä käyttöä. Ongelmakäytöstä aiheutuu käyttäjälle erilaisia negatiivisia vaikutuksia, kuten sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia haittoja. (EU:n huumevirasto 2005, Kainulainen 2009, 18)

3 YLEISIMMÄT HUUMAUSAINHEET SUOMESSA

Huumausaineet voidaan luokitella vaikutuksen perusteella neljään eri luokkaan: stimulantteihin, jotka vaikuttavat keskushermostoon vilkastuttavasti, opioideihin, jotka vaikuttavat keskushermostoon lamaannuttavasti ja hallusinogeeneihin, jotka vaikuttavat olennaisesti käyttäjän tajuntaan ja tunnetilaan. Kannabistuotteet voidaan luokitella omaksi ryhmäkseen, sillä sen tuottamat vaikutukset voidaan luokitella kaikkiin kolmeen alaryhmään. (Dahl & Hirschovits 2002, 5)

3.1 Kannabistuotteet

Suomessa yleisimmin käytetty laiton päihde on kannabis. Kannabis on yleisnimitys erilaisista hampukasvista saatavista valmisteista. Marihuana viittaa kasvista saataviin lehtiin, kukintoihin ja varsiin. Hasis puolestaan taas kasvista peräisin olevaan nestemäiseen aineeseen. (Seppälä 2017)

Kannabiksen käyttö ja kokeileminen on ollut suuressa nousussa etenkin nuorten aikuisten keskuudessa. Vuonna 1992 vajaa kuusi prosenttia Suomen väestöstä myönsi kokeilleensa kannabista, kun taas vuonna 2014 määrä oli jo yli 19 prosenttia. Kannabiksen yleisyys johtuu väestön asenteista kannabista kohtaan. Kannabista ei pidetä yhtä vaarallisena aineena kuin muita huumausaineita, ja sitä pidetään yleisesti ottaen miedompana ja vähemmän haitallisena kuin muita huumausaineita. Kannabiksen kotikasvatus on myös lisääntynyt vuosien aikana. Kannabismarkkinoiden rajallisuus, kuten tuotteen laatu ja saatavuus ovat innostaneet käyttäjiä myös kotikasvatukseen. (Hakkarainen & Karjalainen, 19-20)

Kannabiksen vaikuttava aine on delta-9-tetra-hydrokannabinoli (THC), jota on eniten kasvin kukinnossa. Se vaikuttaa käyttäjän keskushermostoon lamaannuttavasti. Kannabista käytetään polttamalla, höyryttämällä, syömällä tai juomalla (Sairanen 2005). Kannabista käytetään yleisesti rentoutumiseen sen rauhoittavan vaikutuksen vuoksi. Käyttäjistä riippuen kannabiksella voi olla myös piristäviä vaikutuksia ja se voi tehdä käyttäjästä sosiaalisemman. Kannabis aiheuttaa myös ahdistusta ja

vainoharhaisuutta, sydämen tiheälyöntisyyttä sekä verenpainetta. Kannabista voidaan käyttää myös lääkkeenä joidenkin sairauksien hoidossa. Suomessa tähän tarvitaan erityislupa, jonka on myöntänyt Fimea vuodesta 2006 alkaen. (Sairanen 2005)

3.2 Keskushermostoa kiihdyttävät aineet

Amfetamiini eli alfametyylifenetyyliamiini on synteettinen päihde, joka luokitellaan stimulantteihin. Amfetamiini luokitellaan Suomessa suosituimmaksi huumausaineeksi kannabiksen jälkeen. Se on myös Suomessa yleisin suonensisäisesti käytetty huumausaine. (Sairanen 2005)

Amfetamiini kiihdyttää käyttäjän välittäjäaineiden, kuten dopamiinin ja serotoniinin toimintaa. Amfetamiini lisää käyttäjän pirteystilaa, hyvän olon tunnetta, valpautta sekä sosiaalisuutta. Amfetamiinia käytetään yleensä suun kautta, suonensisäisesti pistämällä tai nuuskaamalla. Amfetamiini tihentää sydämen lyöntitiheyttä sekä verenpainetta, ja liikaa käyttämällä voi aiheuttaa rintakipuja ja rytmihäiriöitä. Amfetamiinista voidaan johtaa lääkevalmisteita, joita käytetään esimerkiksi ADHD-potilaiden keskittymiskyvyn parantamisessa sekä narkolepsian hoidossa. (Sairanen 2005)

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos järjestää vuosittain erillisen tiedonkeruun päihdehoitoon hakeutuneille asiakkaille, koskien päihteiden väärinkäyttöä. Terveys- ja hyvinvointilaitoksen vuonna 2015 tekemä tutkimus päihdehuollon asiakkaista kertoo, että stimulantit olivat ensisijainen ongelmapäihde, jonka vuoksi käyttäjät olivat hakeutuneet hoitoon. Stimulanteista yleisimpiä olivat amfetamiini, ekstaasi ja MDPV.

Metamfetamiini on amfetamiinista valmistettava synteettinen johdannainen, joka on amfetamiinia huomattavasti vahvempaa. Vaikutukset ovat pääosin samat kuin amfetamiinilla, mutta metamfetamiini tuottaa enemmän harha-aistimuksia ja on vaikutusajaltaan pidempi. Sitä esiintyy yleensä valkoisena jauheena, kiteenä tai tablettien muodossa ja sitä voidaan käyttää polttamalla, nuuskaamalla, suun kautta tai suonensisäisesti. (Sairanen 2005, Dahl & Hirschovits 2002, 37)

Kokaiini on peräisin kuivatuista kokapensaan lehdistä. Lehdet jalostetaan kemiallisen prosessin avulla tahnaksi, josta uutetaan valkoista jauhetta, kokaiinia (Dahl & Hirschovits 2002, 51). Kokaiinia käytetään nuuskaamalla tai suonensisäisesti. Kokaiinista johdettuja muita huumausainemuotoja ovat crack ja free-base, joita voidaan käyttää polttamalla. (Seppälä 2005)

Kokaiinilla on piristäviä vaikutuksia ja se luo käyttäjälleen energisen hyvän olon tunteen. Se saattaa aiheuttaa käyttäjässä myös levottomuutta ja hermostuneisuutta. Kokaiinia on lääketieteessä käytetty paikallispuudutuksiin, koska sillä on tuntohermoja lamaannuttavia vaikutuksia. (Dahl & Hirschovits 2002, 52)

Kokaiinin käyttö on lisääntynyt Suomessa 2000-luvulle tultaessa, mutta kokaiinin esiintyminen on melko vähäistä. Kokaiini on luokiteltu erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi. (Kainulainen, 2007)

MDMA eli yleisimmin ekstaasi on amfetamiinista valmistettava hallusinogeeninen johdannainen (Dahl & Hirschovits 2002, 40). MDMA on täysin synteettisesti valmistettava huume, joka luokitellaan sekä stimulantteihin, että psykedeeleihin. Puhdaimmillaan MDMA on kideäistä, vaaleaa jauhetta, joka kuitenkin yleisimmin esiintyy ekstaasitablettien muodossa. (Harju-Kivinen 2005)

MDMA on korkeimman oikeuden mukaan luokiteltu erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi (KKO:2005:56). MDMA vaikuttaa kehon lämmönsäätelykykyyn, ja näin ollen nostaa kehon lämpötilaa ja verenpainetta. MDMA vilkastuttaa aivojen välittäjäaineiden, kuten serotoniinin ja dopamiinin toimintaa. Se lisää käyttäjän sosiaalisuutta sekä lisää hyvänolon tunnetta. MDMA voi vaikuttaa käyttäjän näköaistimukseen, minkä vuoksi se luokitellaan sekä stimulantteihin, että psykedeeleihin. (Harju-Kivinen 2005)

3.3 Keskushermostoa lamaavat aineet

Opioidivalmisteet ovat oopiumunikon johdannaisia, mutta osa valmisteista valmistetaan täysin synteettisesti. Opioidit ovat vahvoja kipulääkkeitä, ja niitä on saatavilla Suomessa myös reseptilääkkeinä. (Mäenpää 2017)

Yleisin väärinkäytetty opioidi on buprenorfiini. Sitä käytetään yleisimmin suonensisäisesti. Päihdehuollon huumeasiakkaat 2015 -julkaisun mukaan buprenorfiini oli yleisin käytetty ongelmia aiheuttava päihde. Buprenorfiineista tunnetuin lääkevalmiste on Subutex, jonka korkein oikeus on luokitellut erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi (KKO:2004:127).

Buprenorfiinin lisäksi Suomessa väärinkäytettyjä lääkeopioideja ovat muun muassa oksikodoni, metadoni, kodeiini ja fentanyl. Niitä voidaan käyttää suun kautta, nuuskaamalla tai suonensisäisesti. (Mäenpää 2017)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaan buprenorfiinia ja metadonia sisältäviä lääkevalmisteita voidaan käyttää opioidiriippuvaisten vieroituksessa ja korvaushoidossa. Tällä pyritään ehkäisemään opiaattiriippuvaisten vieroitusoireita sekä vähentämään suonensisäistä käyttöä. (Hietalahti 2005)

Opioidit vaikuttavat lamaannuttavasti keskushermostoon. Ne vaikuttavat poistamalla kivun tunteen sekä luovat euforisen hyvän olon tunteen. Opioidit aiheuttavat erittäin voimakasta riippuvuutta, ja näin ollen monet opioidiriippuvaiset pyrkivät jatkuvalla käytöllään lievittämään jo syntyneitä vieroitusoireita. (Mäenpää 2017)

Myös morfiini ja kodeiini kuuluvat oopiumunikosta saataviin opiaattien ryhmään. Morfiinia ja kodeiinia käytetään nykypäivänäkin yhä lääketieteessä, mutta aineiden väärinkäyttö on myös tunnettua. Morfiinia käytetään muun muassa syöpäpotilaiden kivunlievitykseen ja kodeiinia hieman lievempien kipujen ja esimerkiksi vaikean yskän hoitoon tarkoitetuissa lääkkeissä. (Sairanen 2005)

Vuonna 1898 saksalainen lääkeyhtiö Bayer Company kehitti lääkevalmisteeseen, heroiiniin, hoitamaan morfiiniriippuvaisten vieroitusoireita. Heroiinia pystytään valmistamaan morfiinista kemiallisen prosessin avulla. Heroiini aiheuttaa voimakkaamman euforisen tunteen kuin morfiini, joten se on suosittua myös väärinkäyttäjien keskuudessa. (Dahl & Hirschovits 2002, 61)

Heroiini esiintyy useimmiten valkoisena tai ruskehtavana jauheena. Heroiinia voidaan käyttää suonensisäisesti, polttamalla tai suun kautta otettuna. Se aiheuttaa heti aineen ottamisen jälkeen voimakkaan hyvän olon tunteen, jonka jälkeen se muuttuu morfiiniksi elimistössä. Heroiini poistaa kivun ja nälän tunteen, sekä käyttäjästä riippuen se voi poistaa ahdistuneisuuden ja jännityksen tunteen, mutta voi myös aiheuttaa rauhattomuutta ja levottomuutta. (Sairanen 2005; Dahl & Hirschovits 2002, 62-63)

3.4 Hallusinogeenit

Hallusinogeenit ovat valmisteita, jotka aiheuttavat käyttäjälleen erilaisia aistiharhoja. Käyttäjän muistikuvat voivat esimerkiksi sekoittua nykyhetken tapahtumiin ja mielikuvat saattavat olla epätodellisia ja vainoharhaisia (Dahl & Hirschovits 2002, 18). Hallusinogeenit aiheuttavat vain harvoissa tapauksissa käyttäjälleen fyysistä tai psyykkistä riippuvuutta, eikä vieroitusoireita juurikaan esiinny. (Sulakka 2010)

LSD valmistetaan kemiallisen prosessin avulla, ja se on koostumukseltaan hajutonta ja mautonta suolan kaltaista valmistetta. LSD imeytetään yleensä sokeripaloihin tai pieniin paperilappuihin, joista se nautitaan suun kautta. Vaikutus voi alkaa 30 minuutin kuluttua ja kestää jopa 16 tuntia. LSD, kuten muutkin hallusinogeenit aiheuttavat minäkuvan vääristymistä, ajantajun häiriöitä sekä muita aistihäiriöitä. Onnettomuuksien riski saattaa suurentua, sillä käyttäjä ei välttämättä ole tietoinen todellisuudesta. LSD saattaa aiheuttaa vainoharhaisuutta ja mielenhäiriöitä pitkään myös aineen käyttämisen jälkeenkin. (Dahl & Hirschovits 2002, 18-19)

Suomessa esiintyy useita sienilajeja, joita käytetään päihtymistarkoituksessa. Näitä psilositybiiniä ja psilosiinia sisältäviä sieniä ovat esimerkiksi suippumadonlakki, kirjoheltat ja kaulussienet. (Kankaanpää 2007)

Psilositybiinisienet sisältävät aistiharhoja aiheuttavia aineita ja niiden vaikutukset ovat samankaltaiset kuin LSD:ssä. Psilositybiinisienissä vaikutukset alkavat 15-60 minuutin kuluttua nauttimisesta ja kestävät 4-8 tuntia. Sienet nautitaan yleisimmin suun kautta, joko tuoreina tai kuivattuina, mutta niitä on mahdollista nauttia myös juomalla, esimerkiksi teeksi uutettuna. (Kankaanpää 2007; Dahl & Hirschovits 2002, 22-23)

3.5 Huumaavat lääkkeet

Lääkkeiden väärinkäyttö voidaan jakaa kolmeen eri luokkaan: liikakäyttöön, sekakäyttöön ja lääketottumukseen. Liikakäytössä lääkettä käytetään enemmän kuin annosohjeessa neuvotaan, tai pidempään kuin sairauden kannalta olisi tarvetta. Sekakäytössä erilaisia huumaavia lääkeaineita, tai lääkkeitä ja alkoholia käytetään yhtäaikaaisesti. Lääketottumuksesta puhutaan silloin, kun lääkettä käytetään yhä, vaikka sairaus olisi jo parantunut, tai pelätään lopettamisesta koituvia vieroitusoireita. Suomessa yleisimmät väärinkäytetyt lääkkeet ovat unilääkkeitä, rauhoittavia lääkkeitä tai kipulääkkeitä. (Dahl & Hirschovits 2002, 79)

Lääkkeiden väärinkäyttö on Suomessa yleisempää kuin amfetamiinin käyttö, mutta harvinaisempaa kuin kannabiksen käyttäminen. Suomen väestöstä noin 5 prosenttia on joskus käyttänyt väärin unilääkkeitä, kipulääkkeitä tai rauhoittavia lääkevalmisteita (THL-Raportti 2015). Terveystieteiden tutkimuksen mukaan lääkkeiden väärinkäyttö on pysynyt 2000-luvulla melko tasaisena. Väärinkäyttö on kuitenkin lisääntynyt nuorten, erityisesti 25–34-vuotiaiden keskuudessa. (THL-raportti 2015)

Bentsodiatsepiinejä käytetään Suomessa usein väärin päihtymistarkoituksessa. Bentsodiatsepiinit ovat reseptilääkkeitä, joita käytetään muun muassa hoitamaan ahdistusta ja unettomuutta. Bentsodiatsepiinien ostoa, käyttöä ja hallussapitoa ilman

lääkärin määräystä on laitonta. Bentsodiatsepiinien käyttö ilman lääkärin määräystä luokitellaan lääkkeiden väärinkäytöksi, joka on Suomessa rangaistava teko. (Karttunen & Kallio 2017)

Sekä lääke- että päihdekäytössä bentsodiatsepiineja käytetään rentouttamismielessä. Ne auttavat käyttäjää nukahtamaan sekä poistamaan ahdistuneisuutta ja levottomuutta, mutta voivat aiheuttaa myös muisti- ja keskittymisvaikeuksia. Bentsodiatsepiinit aiheuttavat voimakasta riippuvuutta. Pitkäaikaisessa käytössä bentsodiatsepiinit voivat vaurioittaa aivoja sekä vaikuttaa motorisiin kykyihin. (Karttunen & Kallio 2017)

4 HUUMAUSAINERIKOSTEN NIMIKKEET

Luku 4 käsittelee huumausainerikosten eri nimikkeitä sekä kuvailee rikosnimikkeiden ominaispiirteitä, esimerkiksi huumausainerikoksen ja törkeän huumausainerikoksen eroavaisuuksia.

4.1 Huumausainerikos

Huumausainerikoksella tarkoitetaan huumausainelaisissa kielletyn aineen laitonta valmistamista tai viljelyä, maahantuontia, maastavientiä, levittämistä, kuljettamista tai hallussa pitämistä. Huumausaineen laitton myynti, välittäminen, toiselle luovuttaminen tai hankkiminen on myös laissa kielletty. Myös näiden yritykset on rangaistava teko. Huumausainerikoksesta voidaan määrätä sakkorangaistus tai enintään kaksi vuotta vankeutta. (Kainulainen 2009, 162, L 19.12.1889/39)

4.2 Törkeä huumausainerikos

Huumausainerikos täyttää törkeän huumausainerikoksen kriteerit, jos rikoksen kohteena on erittäin vaarallinen huumausaine tai suuri määrä huumausainetta. Erittäin vaarallisella huumausaineella tarkoitetaan huumausainetta, jonka käyttöön liittyy hengenvaarallisia riskejä, kuten virheellisestä annostelusta johtuva hengenvaara, lyhytaikaisesta käytöstä johtuva vakavan terveydellisen vaurion vaara tai erittäin voimakkaat vieroitusoireet (L 19.12.1889/39). Esimerkiksi amfetamiini ja sen johdannaiset ovat luokiteltu erittäin vaarallisiksi huumausaineiksi (KKO:1998:162). Erittäin vaarallisen huumausaineen valmistus, myynti, maahantuonti ja hallussapito voidaan tuomita törkeänä huumausainerikoksena. Tunnusmerkistön valintaan huumausainerikoksen ja törkeän huumausainerikoksen välillä sekä rangaistuksen mittaamiseen vaikuttavat huumausaineen laji, määrä ja sen pitoisuus. (Tapani & Tolvanen 2011, 52)

Rikoslakia säädettäessä ei määritelty tarkkaan mikä on suuri määrä huumausainetta, joka ylittäisi törkeän huumausainerikoksen kriteerit. Tämä johtuu siitä, että huumausaineita ei voida vertailla toisiinsa, sillä suuren määrän kriteerit vaihtelevat

ainekohtaisesti. Siitä johtuen törkeysarvostelun pohjana käytetään huumausaineen määrästä saatavia kerta-annoksia. (HE 180/1992, 22)

Rikoksenteijä on tuomittava törkeästä huumausainerikoksesta myös tapauksessa, jos rikoksella tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä tai aiheutetaan usealle ihmiselle vakavaa hengenvaaraa. Törkeän huumausainerikoksen tunnusmerkistö täyttyy myös, jos huumausainetta levitetään alaikäisille tai muutoin häikäilemättömällä tavalla ja huumausainerikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä. Törkeästä huumausainerikoksesta on tuomittava vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi vankeuteen. (L 19.12.1889/39, 20:2)

4.3 Huumausaineen käyttörikos

Huumausaineen käyttämisestä rangaistaan aina huumausaineen käyttörikoksena. Huumausaineen hankkimisen yrityksestä ja hallussapidosta voidaan rangaista sekä huumausaineen käyttörikoksena että huumausainerikoksena. Käyttörikoksen tunnusmerkistö täyttyy siinä tapauksessa, jos rikoksen kohteena on vähäinen määrä huumausainetta ja huumausaineen voidaan katsoa olevan tarkoitettu henkilön omaa käyttöä varten. (Kainulainen 2009, 162-165)

Käyttörikoksen tunnusmerkistön täyttymisen kannalta ei ole merkitystä käytön kestolla tai käytetyn aineen laadulla tai määrällä. Nämä seikat voidaan kuitenkin ottaa huomioon rangaistusta määrättäessä. Erillisestä hallussapitorikoksesta ei ole kuitenkaan kysymys, jos hallussapito kestää vain käytön ajan. (Kainulainen 2009, 163-165) Huumausaineen käyttörikoksesta voidaan tuomita sakkorangaistukseen tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi (L 19.12.1889/39).

4.4 Huumausainerikoksen valmistelu ja edistäminen

Rikoslain 50. luvun 3§:n mukaan, joka valmistaa, tuo maahan, hankkii tai vastaanottaa huumausainerikoksen tekemiseen soveltuvan välineen, tarvikkeen tai aineen on tuomittava huumausainerikoksen valmistelusta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Huumausainerikoksen valmistelussa tekijällä on tarkoituksena tehdä huumausainerikos, eli esimerkiksi valmistaa huumausainetta. Huumausainerikoksen valmistusta tuomitaan, jos tekijä esimerkiksi hankkii välineen huumausainerikoksen toteuttamiseksi. Huumausainerikoksen valmistelu on rajattu koskemaan vain tarvikkeita ja välineitä, eikä esimerkiksi rahan vastaanottamista tai luovuttamista huumausaineen hankkimiseksi. (Lakikirjasto Minilex)

Rikoslain mukaan, joka huumausaineen laitonta valmistusta, viljelyä, maahantuontia tai -vientä varten valmistaa tai kuljettaa, luovuttaa tai välittää välineitä, tarvikkeita tai aineita tiedostaen, että niitä käytettäisiin huumausainerikoksessa tai joka varoja lainaamalla tai muuten rahoittamalla edistää huumausainerikosta tai sen valmistelua tietäen, että rahoitus käytetään tähän tarkoitukseen, on tuomittava huumausainerikoksen edistämisestä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi. Myös yritys on rangaistava teko. (L 19.12.1889/39)

Jos huumausainerikoksen edistäminen tehdään osana järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa tai, jos rikoksen kohteena oleva väline, tarvike tai aine on tarkoitettu erittäin vaarallisen huumausaineen, tai suuren huumausainemäärän valmistukseen, viljelyyn tai kuljetukseen rikoksen tekijä on tuomittava törkeästä huumausainerikoksen edistämisestä. (L 19.12.1889/39)

Jos huumausainerikoksen edistämällä tai sitä edistettävällä rikoksella tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä, ja jos huumausainerikoksen edistäminen on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava törkeästä huumausainerikoksen edistämisestä vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi. Myös yritys on rangaistava teko. (L 19.12.1889/39)

5 RIKOSSEURAAMUKSET

Yleisiä rangaistuslajeja, joita huumausainerikoksissa sovelletaan, ovat sakko, ehdollinen tai ehdoton vankeus, yhdyskuntapalvelu ja valvontarangaistus. Erityisenä rangaistuksena pidetään nuorisorangaistusta, jos tuomittu on syyllistynyt rikokseen alle 18-vuotiaana. (L 19.12.1889/39) Rikoslain 6 luvussa on säädetty seikkoja, joita tulee ottaa huomioon törkeysarvostelussa sekä rangaistuksen mittaamisessa. Ne voivat olla tuomiota lieventäviä tai koventavia seikkoja.

5.1 Sakkorangaistus

Päiväsakon enimmäismäärä on 120. Päiväsakon suuruus määräytyy sakotettavan maksukyvyn perusteella ja päiväsakkojen määrä perustuu teon törkeyteen (Tapani & Tolvanen 2011, 184). Kohtuullisena pidetään kuudesosaa sakotettavan kuukausituloista. Päiväsakko on minimillään 6 euroa. Jos tuomittu ei ole maksanut sakkoja, hänet voidaan tuomita muuntorangaistuksena vankeuteen. Muuntorangaistus määräytyy siten, että kolme maksamattomaksi jäänyttä päiväsakkoa vastaa yhden päivän vankeus. Jos päiväsakkojen määrää ei voida jakaa kolmella, ylijääneitä päiväsakkoja ei muunneta vankeudeksi. Muuntorangaistuksen pituus on vähintään neljä päivää ja enintään 60 päivää. Muuntorangaistus voidaan määrätä, jos maksamattomia päiväsakkoja on yli 12 tai uhkasakkojen määrä on yli 120 euroa. (L 19.12.1889/39)

5.2 Vankeusrangaistus

Enintään kahden vuoden määräaikainen vankeusrangaistus voidaan määrätä ehdolliseksi. Ehdollisen vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa edeltää koeaika, joka on pituudeltaan vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Ehdollisen vankeusrangaistuksen lisäksi voidaan tuomita oheissakkoa tai yhdyskuntapalvelua, jos ehdollisen vankeusrangaistuksen katsotaan yksin olevan riittämätön. Yhdyskuntapalvelua voidaan määrätä lisäksi tilanteessa, jos ehdollinen vankeus on pituudeltaan yli kahdeksan kuukautta (Rikosseuraamuslaitos 2015 a). Ehdollinen vankeusrangaistus

voidaan määrätä täytäntöön pantavaksi, jos tuomittu syyllistyy koeaikana rikokseen. Täytäntöön pantava rikos sekä koeajalla tehty rikos tuomitaan yhteiseen ehdottomaan vankeusrangaistukseen. (L 19.12.1889/39)

Vankeusrangaistus voidaan määrätä myös ehdottomana, otettaessa huomioon rikoksen vakavuus, tekijän syyllisyys tai aikaisempi rikollisuustausta, josta tuomittu on saanut rangaistuksen ennen syyllistymistään tuomittavana olleeseen rikokseen (Tapani & Tolvanen 2011, 134) Vankeusrangaistus voidaan määrätä joko määräaikaisena tai joissain rikoksissa myös elinkautisena (Rikosseuraamuslaitos 2015 a).

Alle 18-vuotiaana tehdystä rikoksesta voidaan tuomita nuorisorangaistukseen, jos sakon katsotaan olevan liian lievä rangaistus ja ehdottoman vankeuden liian ankara rangaistus tehdystä rikoksesta. (Rikosseuraamuslaitos 2016)

5.3 Yhdyskuntapalvelu

Enintään kahdeksan kuukauden ehdoton vankeusrangaistus voidaan muuttaa yhdyskuntapalveluksi, ellei tälle ole erikseen määrättyjä esteitä. Yhdyskuntapalvelun suorittamisen edellytyksenä pidetään rikoksentekijän suoriutumista yhdyskuntapalvelusta sekä tämän suostumista yhdyskuntapalvelukseen. (L 19.12.1889/39)

Yhdyskuntapalvelua voidaan määrätä vähintään 14 ja enintään 240 tuntia ja se suoritetaan valvonnan alaisena, palkattomassa työssä (Rikosseuraamuslaitos 2015 c). Yhdyskuntapalvelu ei itsessään ole varsinainen vaihtoehto rangaistuslajia päätettäessä, vaan rikoksentekijä tulee ensin tuomita ehdottomaan vankeusrangaistukseen, jonka jälkeen tuomioistuin harkitsee, voiko vankeusrangaistuksen suorittaa yhdyskuntapalveluna. (Tapani & Tolvanen 2011, 148-149)

Vankeusrangaistuksen suorittamisen yhdyskuntapalveluna voivat estää tuomitun aikaisemmat ehdottomat vankeusrangaistukset, yhdyskuntapalvelurangaistukset tai muut painavat syyt. Yhdyskuntapalvelu on suoritettava vuoden kuluessa tuomioon täytäntöönpanosta. Esimerkiksi aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus voi estää yhdyskuntapalveluksen siten, että tekijä on parhaillaan suorittamassa

vankeusrangaistusta, jolloin se saattaa viivyttää yhdyskuntapalvelun säännönmu-
kaista aloittamista (HE 144/1996 vp s. 12-13). Yhdyskuntapalvelua ei myöskään
määrätä, jos kyseessä on törkeän tunnusmerkistön täyttävä rikos. Tällöin syynä pi-
detään tekijän kokonaisrikollisuuden vakavuutta. (HE 144/1996 vp s. 13)

5.4 Valvontarangaistus

Valvontarangaistus on melko uusi, vuonna 2011 käyttöön tullut rangaistusmuoto,
joka sijoittuu ankaruudeltaan yhdyskuntapalvelun ja ehdottoman vankeuden väliin
(Tapani & Tolvanen 2011, 273). Hallituksen esityksen mukaan, valvontaranga-
istuksella pyritään vähentämään vankiloiden vankilukumäärää ja näin ollen myös
valtion kustannuksia. Valvontarangaistus myös pyrkii edistämään rikoksen tekijän
sopeutumista yhteiskuntaan sekä vähentämään uusintarikollisuutta. (HE 17/2010)

Valvontarangaistuksella pyritään korvaamaan lyhyitä ehdottomia vankeusranga-
istuksia, jos yhdyskuntapalvelulle on jokin este. Se voidaan määrätä enintään kuu-
deksi kuukaudeksi. Valvontarangaistukseen tuomittu saa asua kodissaan, mutta
häntä valvotaan teknisin laittein sekä valvontakäyntien avulla. Rikoksesta tuomittu
ei saa poistua hänelle määrätyltä alueelta ja hänen tulee olla täysin päihteeton. Tuo-
mitulle laaditaan toimintaohjelma, jota hänen tulee päivittäin noudattaa. Ohjelmalla
pyritään edistää tuomitun elämäntilannetta ja siihen voi kuulua esimerkiksi kuntou-
tusta tai koulutusta. (Rikosseuraamuslaitos 2015)

5.5 Yhteinen rangaistus

Jos tuomittu on syyllistynyt useampaan rikokseen, josta hänelle on määrätty ran-
gaistus, hänet tuomitaan rikoksista yhteiseen vankeusrangaistukseen. Tuomioistu-
in saa tuomita yhteiseen vankeusrangaistukseen myös, jos rikoksista olisi tuomittava
vankeutta sekä sakkoa (L 19.12.1889/39). Tuomioistu-
in voi kuitenkin tuomita use-
ammasta rikoksesta, joista olisi tuomittava vankeutta, yhteiseen vankeusrangaistuk-
seen sekä lisäksi yhdestä sakkorikoksesta erilliseen sakkorangaistukseen. (Tapani
& Tolvanen 2011, 34)

Myös sakkojen kohdalla sovelletaan yhteistä rangaistusta. Jos tuomittu on määrätty useampaan sakkorangaistukseen, hänet tuomitaan yhteiseen sakkorangaistukseen (L 19.12.1889/39). Yhteisestä sakkorangaistuksesta on kuitenkin olemassa rajoitus-säännös, jolloin yhteinen sakkorangaistus ei saa olla eri rikoksista määrättyjen enimmäisrangaistusten yhteismäärää ankarampi. (L 19.12.1889/39)

5.6 Muut tuomioon vaikuttavat seikat

Rikoslain mukaan huumausainerikoksen tekemiseen käytetyt tai siihen tarkoitukseen hankitut välineet, tarvikkeet ja aineet ovat tuomittava valtiolle menetetyiksi. Huumausainerikoksesta koituvat varat on tuomittava myös valtiolle menetetyiksi. Varojen menettämiseen tuomitaan rahoittaja ja rahoituksen vastaanottaja kumpikin yhteisvastuullisesti. (L 19.12.1889/39)

Esimerkiksi korkeimman oikeuden päätöksessä KKO:2010:10, tekijä oli vuokranut auton päivän ajaksi ja kuljettanut auton tavaratilassa reppua, joka sisälsi huumausainetta. Näin ollen huumeiden kuljetuksessa mukana olleen auton arvo määrättiin valtiolle menetetyksi.

5.6.1 Koventamisperusteet

Rangaistusta arvosteltaessa koventamisperusteiden katsotaan täyttyvän, jos rikollisen toiminnan voidaan katsoa olevan suunniteltua, se on tehty osana järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa, rikos on tehty palkkiota vastaan tai tekijällä on taustallaan aiempaa samankaltaista rikollistoimintaa, joka osoittaa piittaamattomuutta lain kielloista ja käskyistä (L 19.12.1889/39). Koventamisperusteena pidetään myös sitä, jos rikos kohdistuu henkilöön, joka kuuluu kansalliseen, rodulliseen, etniseen tai muuhun kansanryhmään ja rikos kohdistuu henkilöön ryhmään kuulumisen perusteella. (Tapani & Tolvanen 2011, 72)

Esimerkiksi korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2006:58 sovellettiin koventamisperustetta teon suunnitelmallisuuden vuoksi. Ratkaisussa A oli kuljettanut maahan Subutex-tabletteja ja rahoittanut maahantuonnin liiketoimintamaisesti. A oli

organisoinut kuljetuksen Ranskasta Suomeen sekä hankkinut kuriirit ja myyjät levittämään huumausainetta. Näin ollen korkein oikeus katsoi, että teko on suunniteltua, ja rangaistusta määrättäessä voidaan soveltaa koventamisperustetta.

5.6.2 Lieventämisperusteet

Rikoslaki sisältää kahdenlaisia lieventämisperusteita: rikoslain 6 luvun 6§:ssä tarkoitetut lieventämisperusteet vaikuttavat rangaistuksen pituuteen tietyn rangaistusasteikon sisällä, kun taas saman luvun 8§:ssä määrätään rangaistusasteikon lieventämisestä. (Tapani & Tolvanen 2011, 88)

Jos tekijä on tuomittu ehdottomaan vankeusrangaistukseen ja tuomittua syytetään muusta rikoksesta, ennen kuin ehdoton vankeusrangaistus on lainvoimainen, voidaan aiempi ehdoton vankeusrangaistus ottaa huomioon alentavana tai lieventävänä seikkana rangaistusta määrättäessä. Myös aiemmin tuomittu valvontarangaistus tai yhdyskuntapalvelu voidaan ottaa lieventävänä tai alentavana seikkana huomioon rangaistusta määrättäessä (L 19.12.1889/39). Aikaisemmin tuomitun vankeusrangaistuksen huomioon ottamisella pyritään takaamaan rikosentekijälle oikeudenmukainen tuomio, riippumatta siitä, käsitelläänkö yhteiseen rangaistukseen johtaneet rikokset samassa vai useammassa oikeudenkäynnissä (Tapani & Tolvanen 2011, 38).

Rangaistuksen lieventämisperusteet täyttyvät esimerkiksi myös silloin, jos rikoksen tekijää on painostettu tai uhkailtu rikolliseen tekoon tai voimakas inhimillinen myötätunto taikka poikkeuksellinen houkutus on johtanut rikoksen tekoon. (L 19.12.1889/39)

Rangaistusasteikon lieventämisessä rikoksen tekijälle voidaan määrätä rikoksesta säädetyn vankeus- tai sakkorangaistuksen enimmäismäärästä enintään kolme neljäsosaa (Tapani & Tolvanen 2011, 88-89). Lievennettyä rangaistusasteikkoa voidaan soveltaa tilanteissa, joissa rikoksen tekijä on alle 18-vuotias, rikos on jäänyt yritykseen tai osallisuus rikokseen on selvästi vähäisempi kuin muilla, tai tekijä on edesauttanut rikoksensa selvittämistä. (L 19.12.1889/39)

Rikoslaisissa on myös määritelty kohtuullistamisperuste, joka tulee ottaa huomioon rangaistusta tuomittaessa. Kohtuullistamisperusteilla pyritään arvioimaan rangaistuksen aiheuttamia vaikutuksia rikoksen tekijälle sekä välttämään rangaistuksesta koituvia tarpeettomia haittoja. (Tapani & Tolvanen 2011, 111)

Kohtuullistamisperusteen mukaan, jos vakiintuneen rangaistuskäytännön mukainen rangaistus johtaisi lopputulokseen, joka voidaan katsoa kohtuuttomaksi tai aiheuttavan tekijälle poikkeuksellista haittaa, voidaan ottaa huomioon seikkoja, jotka lieventävät rangaistusta. Lieventävänä seikkana otetaan huomioon tekijälle rikoksesta tai tuomiosta aiheutuvat seuraukset, tekijän henkilökohtaiset olot, kuten ikä ja terveydentila ja rikoksen teosta kulunut huomattavan pitkä aika. (L 19.12.1889/39)

5.6.3 Toimenpiteistä luopuminen

Huumausaineen käyttörikoksesta tai huumausaineen käyttöön liittyvästä rikoksesta voidaan jättää syyte nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos kokonaisuutta arvosteltaessa epäiltyä rikosta tai rikosta voidaan pitää vähäisenä. Syyte voidaan myös jättää nostamatta tai rangaistus tuomitsematta, jos tekijä tai rikoksesta epäilty on hakeutunut sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään hoitoon. Toimenpiteistä luopumisen ehtoina otetaan huomioon rikoksen kohteena olevan huumausaineen määrä, laatu, käyttötilanne sekä muut olosuhteet. (L 19.12.1889/39)

Käytännössä toimenpiteistä luopumisella tarkoitetaan tilanteita, joissa poliisi voi jättää esitutkinnan suorittamatta, syyttäjä tekee syyttämättäjättämispäätöksen tai tuomioistuimessa voidaan jättää epäilty tuomitsematta. Toimenpiteistä luopumisella ei tarkoiteta kuitenkaan tilanteita, jossa syyttäjä luopuu syytteistä riittämättömän todistusaineiston vuoksi tai tuomioistuin hylkää syytteen. Yleisimpiä syyttämättäjättämisperusteita ovat nuoruusperuste, jossa tekijä on syllistynyt rikokseen alaikäisenä, kohtuus- ja tarkoituksenmukaisuusperuste, jolloin rangaistusta voidaan katsoa kohtuuttomana tekoon nähden ja vähäisyysperuste, jos rikosta tai sen aiheuttamaa vahinkoa voidaan kokonaisuutena pitää vähäisenä. (Kainulainen 1999, 5-7)

6 RANGAISTUSASTEIKOT

Vuodesta 1960 lähtien Helsingin käräjäoikeus on käsitellyt suurimman osan Suomen huumausainerikoksista. Tästä johtuen Helsingin käräjäoikeuden ratkaisuja käytettiin apuna muissa käräjäoikeuksissa rangaistusta määritettäessä. Tästä muodostui rangaistustaulukko, jota käytettiin apuna rangaistuksen määräämisessä vuoteen 2006 saakka. Vuonna 2006 muodostettiin työryhmä, joka työskenteli osana Helsingin hovioikeuspiirin laatuhanke. Työryhmän tarkoituksena oli valmistella uudet suositukset huumausainerikosten rangaistuksista. Työryhmä määritteli konkreettisesti huumausainekohtaiset määrät, jotka vaikuttavat rangaistuksen määräämiseen. Taulukkoa apuna käyttäen tuomioistuimet pystyvät yhdenmukaistamaan omia rangaistuskäytäntöjään huumausainerikoksissa. (Kainulainen 2007, 10)

6.1 Suuri määrä

Rikoslain 50. lukua säädettäessä ei määritelty tarkkaan huumausaineen määrää, joka ylittäisi törkeän huumausainerikoksen kriteerit. Tämä johtuu siitä, että huumausaineita ei pystytä vertailemaan toisiinsa, sillä määrät vaihtelevat ainekohtaisesti ja aineen pitoisuudella on myös suuri merkitys arvostelussa. Näin ollen törkeysarvostelu on vakiinnuttanut tavan, jossa huumausaineen määrästä saatavia kerta-annoksia käytetään törkeysarvostelun pohjana. (HE 180/1992, 22)

Huumausaineen lajilla ja määrällä on merkitystä tunnusmerkistön valinnassa, eli tuomitaanko epäilty huumausainerikoksesta vai täyttääkö teko törkeän huumausainerikoksen tunnusmerkistön. Tunnusmerkistön valinta ja rangaistuksen mittaaminen on kuitenkin eroteltava toisistaan, sillä huumausaineen määrä vaikuttaa näihin molempiin. Esimerkiksi jos syyttäjä vaatii tuomiota törkeästä huumausainerikoksesta sillä perusteella, että kyseessä on suuri määrä huumausainetta, ja teko täyttääkin vain huumausainerikoksen tunnusmerkistön, on huumausaineen määrällä vaikutusta rangaistuksen pituuteen ja rangaistuslajin määräämiseen huumausainerikoksessa. Jos tuomioistuin katsookin, että kyseinen teko täyttää törkeän

huumausainerikoksen tunnusmerkistön, on myöskin huumausaineen määrällä vaikutusta rangaistuksen pituuteen. (Tapani & Tolvanen 2011, 50-52)

Törkeysarvostelussa sekä rangaistusta mitattaessa keskeisenä tekijänä on otettava huomioon rikoksen kohteena olevan huumausaineen laatu ja pitoisuus, eli kuinka paljon aine-erä sisältää puhdasta huumausainetta. Pitoisuutta ja laatua verrataan yleisesti huumekaupassa levitettävään huumausaineeseen. (Huumausainerikosten rangaistussuositus 2006)

Huumausainerikosta arvosteltaessa, tärkeänä seikkana tulee ottaa huomioon myös huumausaineen tavanomainen kerta-annos sekä käyttötapa ja rikoksen tekotapa. Lisäksi teon vaarallisuuteen ja sen arvostelemiseen vaikuttaa rikoksen teon ajallinen kesto. Rangaistuksen määräämisen kannalta on olennaista, onko tekijä käyttänyt pidemmän ajan kuluessa tietyn määrän huumausainetta vai onko sama määrä huumausainetta ollut tekijän hallussa yhden kerran. (Tapani & Tolvanen 2011, 49-50)

Jos oletetaan, että epäillyn hallussa oleva huumausaine on hänen omaa käyttöönsä varten, hänet tuomitaan yleensä sakkorangaistukseen huumausaineen käyttörikoksesta. Huumausaineen kertahallussapidosta sovelletaan vankeusrangaistusta silloin, kun voidaan uskoa, että epäillyn hallussa oleva huumausaine ei ole tarkoitettu epäillyn omaan käyttöönsä. Tässä tilanteessa tulee ottaa huomioon huumausaineen arvo, käyttöannosten lukumäärä ja epäillyn taloudelliset ja muut olosuhteet. (Helsingin hovioikeuspiirin laatuhanke 2006)

Alla olevissa taulukoissa 1 ja 2 on yleisimpien huumausaineiden osalta määrät, joista lähtien katsotaan, että epäillyn hallussa oleva suuri määrä huumausainetta ei ole hänen omaan käyttöönsä tarkoitettua. Tällaisessa tapauksessa hallussapidosta sovelletaan sakkorangaistuksen sijaan vankeusrangaistusta. (Helsingin hovioikeuspiirin laatuhanke 2006)

Taulukko 1. Kertahallussapidon määrät huumausainerikoksessa. Määrät, josta lähtien sovelletaan kertahallussapidosta yleensä vankeusrangaistusta. (Helsingin hovioikeuspiirin laatuhanke 2006)

Hasis	100 grammaa
Amfetamiini	10 grammaa
Ekstaasi	40 tablettia
LSD	40 imeytyvää yksikköä
Buprenorfiini (Subutex 8 mg)	25 tablettia
Kokaiini	4 grammaa
Heroiini	2 grammaa

Taulukko 2. Kertahallussapidon määrät törkeässä huumausainerikoksessa. Määrät, josta lähtien kyseessä on törkeä huumausainerikos, mikäli myös muut edellytykset täyttyvät. (Helsingin hovioikeuspiirin laatuhanke 2006)

Hasis	1000 grammaa
Amfetamiini	100 grammaa
Ekstaasi	300 tablettia
LSD	300 imeytyvää yksikköä
Buprenorfiini (Subutex 8 mg)	250 tablettia
Kokaiini	30 grammaa
Heroiini	15 grammaa

Huumausaineen laji ja määrä vaikuttavat tunnusmerkistön valintaan, eli jääkö tehty rikos huumausainerikokseksi vai täyttääkö teko törkeän huumausainerikoksen kriteerit. Törkeysarvostelussa sekä rangaistusta mitattaessa on otettava huomioon rikoksen kohteena olevan huumausaineen laatu ja pitoisuus, eli kuinka paljon aineerä sisältää puhdasta huumausainetta.

6.2 Erittäin vaarallinen

Törkeän huumausainerikoksen tunnusmerkistön täyttymiselle on ominaista, että huumausaine täyttää ”erittäin vaarallisen huumausaineen” kriteerit. Laissa ei ole tarkasti määritelty huumausaineita, jotka luokitellaan erittäin vaarallisiksi, mutta rikoslaista (L 19.12.1889/39) löytyy määritelmä, johon kuuluu tietyt ominaisuudet:

- Jos huumausaineen käytön virheellisestä annostelusta saattaa koitua hengenvaara
- Lyhytaikaisestakin käytöstä koituva vaarallinen terveydellinen haitta tai
- Erittäin voimakkaat vieroitusoireet.

Korkein oikeus on linjannut kuitenkin joitakin tiettyjä huumausaineita, jotka kuuluvat erittäin vaarallisiin huumausaineisiin. Näitä ovat esimerkiksi amfetamiini ja buprenorfiini. (KKO:1998:162; KKO:2004:127)

Taulukko 3. Alla olevassa taulukossa on huumausainekohtaiset rangaistussuosiotukset törkeissä huumausainerikoksissa. (Helsingin hovioikeuspiirin laatuhanke 2006)

Hasis - Grammasta hasista tulee kaksi - kolme käyttöannosta. Marihuana tuomitaan samoin kuin hasis.

1 – 3 kg	1v – 1v 6kk
3 – 10kg	1v 6kk – 3v
10 – 50kg	3v – 5v
50 – 100kg	5v – 7v
yli 100kg	yli 7v

Amfetamiini - Yleinen käyttöannos 0,2 grammaa.

100 – 500g	1 vuosi – 2v 4kk
500 – 1 250g	2v 4kk – 4 v
1 250g – 2kg	4v – 5v
2kg – 4kg	5v – 6v 6kk
yli 5kg	yli 7 v

Ekstaasi (MDMA) - Käytetään yleensä tablettina. Yksi tabletti on normaalisti käyttöannos.

300 – 1 500 tablettia	1 vuosi – 2 v 4kk
1 500 – 3000 tablettia	2v 4kk – 3v 6kk
3000 – 6000 tablettia	3v 6kk – 5 vuotta
yli 15 000 tablettia	yli 7 vuotta

LSD - Imeytetään yleensä pieniin paperineliöihin käyttöyksiköiksi.

300 – 1 500 yksikköä	1v – 2v 4kk
1 500 – 3000 yksikköä	2v 4kk – 3v 6kk
3000 – 6000 yksikköä	3v 6kk – 5 vuotta
yli 15 000 yksikköä	yli 7 vuotta

Buprenorfiini (yleisimmin Subutex 8 mg) - Käytetään imeskelytablettina, nuuskaamalla jauhe tai suonensisäisesti liuoksena. Suonensisäisessä käytössä 8 mg tabletista tulee ainakin 4 käyttöannosta.

250 – 1 250 tablettia	1v – 2v 4kk
1 250 – 3000 tablettia	2v 4kk – 4 vuotta
3000 – 5000 tablettia	4 – 5 vuotta
5000 – 12 500 tablettia	5 – 7 vuotta
yli 12 500 tablettia	yli 7 vuotta

Kokaiini - Suhteellisen vähän käytetty huumausaine Suomessa. Käyttötapoja useita.

30g – 100g	1 – 2 vuotta
100g – 200g	2 – 3 vuotta
200g – 1 000g	3 – 5 vuotta
1 000g – 2 000g	5 – 7 vuotta
yli 2 000g	yli 7 vuotta

Heroiini - Yleinen käyttöannos suonensisäisesti käytettäessä 0,05 grammaa ja poltettaessa 0,1 grammaa.

15g – 50g	1 – 2 vuotta
50g – 100g	2 – 3 vuotta
100 – 500g	3 – 5 vuotta
500g – 1 000g	5 – 7 vuotta
yli 1 000g	yli 7 vuotta

7 ETELÄ-POHJANMAAN KÄRÄJÄOIKEUDESSA KÄSITELLYT TÖRKEÄT HUUMAUSAINERIKOKSET

Tässä luvussa käsittelen Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuden tuomioasiakirjoista saatuja tietoja koskien törkeitä huumausainerikoksia.

7.1 Tutkimusaineisto

Tutkimuksessani tutkin Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2010-2015 käsiteltyjä törkeitä huumausainerikoksia. Alustavan tiedustelun mukaan käräjäoikeus ilmoitti asiakirjoja olevan 26 kappaletta, joista sain haltuuni 23 kappaletta. Kahdessa tapauksessa törkeän huumausainerikoksen tunnusmerkistö ei täyttynyt ja näin ollen törkeistä huumausainerikoksista tuomittuja oli yhteensä 21 kappaletta.

Asiakirjojen määrän vaihtelu saattaa johtua siitä, että osa asiakirjoista saattaa olla julistettu salassa pidettäväksi. Salaiseksi voidaan määrätä asiakirjat, jotka sisältävät arkaluonteista tietoa, kuten terveydentilaan liittyviä seikkoja. Salaiseksi voidaan määrätä myös, jos asiakirjoista selviää tietoja mielentilatutkimuksesta tai nuorisorangaistuksen rangaistusajan suunnitelmasta tai rangaistusten seuraamusselvityksistä. Asiakirjat voivat olla kokonaan salattuja tai tietyin osin. (L 30.3.2007/370 9§).

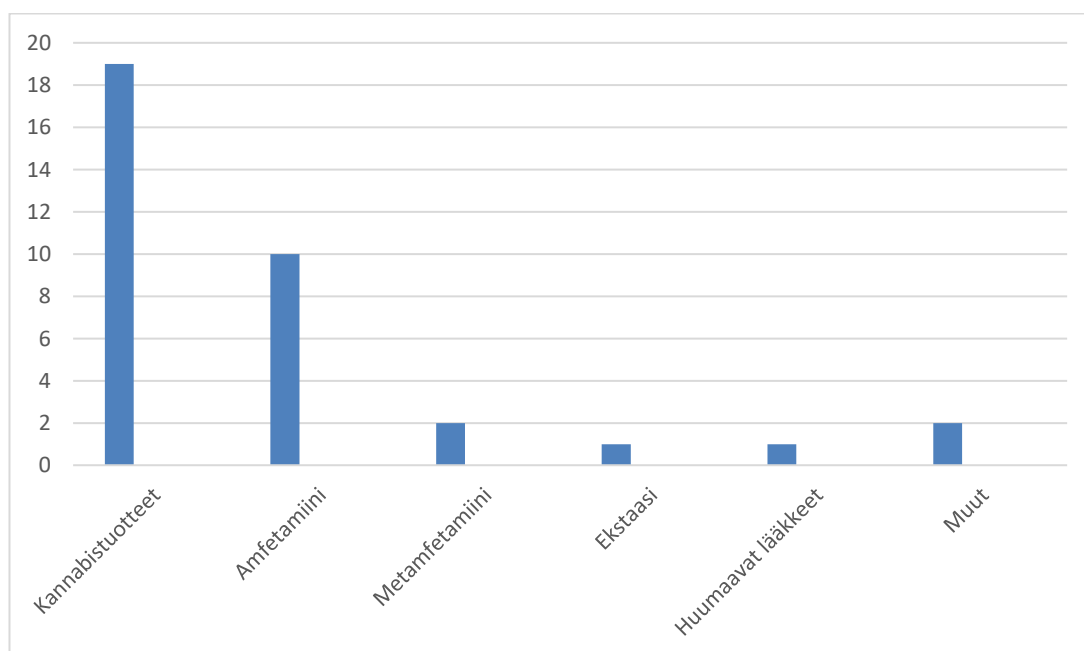
Tutkimuksessa selvitän rikoksen tekotavan sekä mahdollisen oheisrikoksen, kyseessä olleen huumausaineen, tapahtumapaikan sekä rangaistuksen. Liitän työni loppuun taulukon (liite 1), jossa olen eritellyt jokaisen rikoksen erikseen.

Tutkimuksessani en ole ottanut huomioon kahta tuomiota, joissa syyttäjä on vaatinut rangaistusta törkeästä huumausainerikoksesta, mutta syytteet on hylätty ja tuomioistuimien on katsonut rikoksen täyttävän vain huumausainerikoksen tunnusmerkistön. Taulukkoon on siis merkitty vain ne rikokset, joista rikosnimike tuomiota määrättäessä on ollut törkeä huumausainerikos. Tuomioasiakirjoissa oli myös tuomittu useita tekijöitä kerralla, esimerkiksi jos tekijät olivat yhdessä syyllistyneet samaan rikokseen ja molemmat tuomittu törkeästä huumausainerikoksesta. Tällaiset tapaukset olen eritellyt taulukkoon.

7.2 Yleisimmät huumausaineet Etelä-Pohjanmaalla

Selvästi yleisin rikosten kohteena ollut huumausaine oli kannabis. Marihuana oli mukana 15 rikoksessa ja hasis neljässä. Seuraavaksi yleisin huumausaine oli amfetamiini, joka oli mukana 10 tapauksessa. Amfetamiinin johdannainen, metamfetamiini oli kahdessa tapauksessa esillä. Ekstaasia esiintyi kahdessa tapauksessa ja kokaiinia ja Psilosybe-sieniä molempia yhdessä tapauksessa. Huumaavaksi lääkkeeksi luokiteltua Tranaxia esiintyi yhdessä tapauksessa.

Yleisimmät huumausaineet Etelä-Pohjanmaan alueella 2010–2015

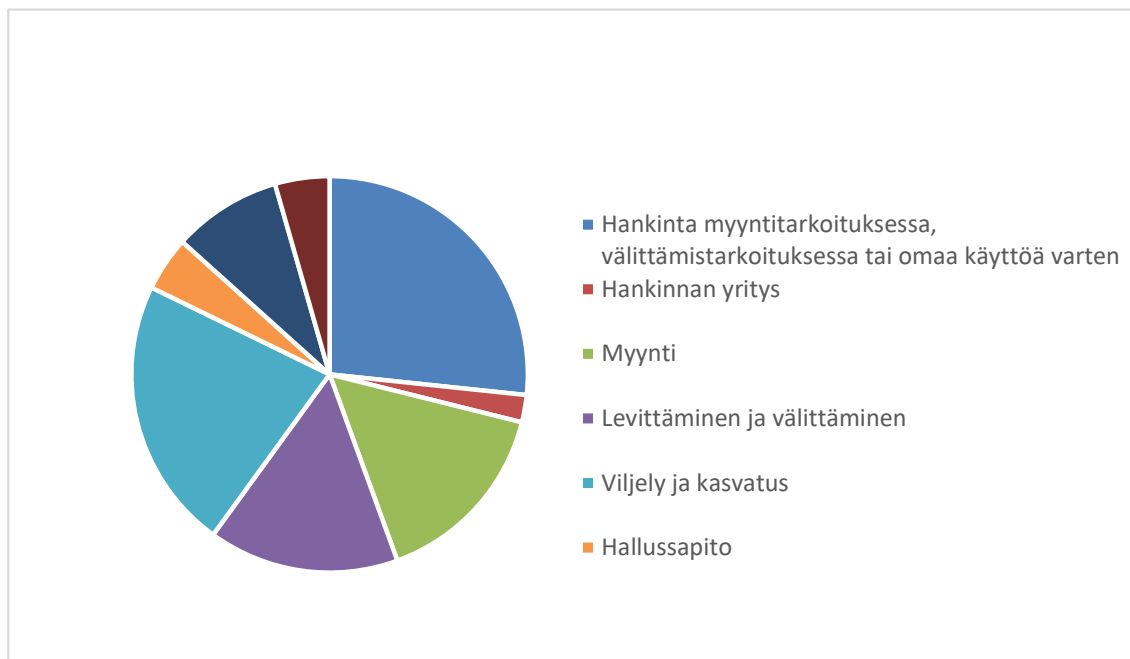
Kuvio 1.

7.3 Rikosnimikkeet Etelä-Pohjanmaalla

Yleisin rikoksen tekotapa oli huumausaineen hankinta, joko myynti- tai välittämistarkoituksessa tai omaan käyttöön. Hankintaan myyntitarkoituksessa oli syyllistynyt kuusi tekijää. Tällöin käräjäoikeus on katsonut, että huumausainetta on ollut niin suuri määrä, ettei voida epäillä huumausaineen olevan tekijän omaa käyttöä varten. Hankinnalla, tarkoitan tilannetta, jossa tekijä on hankkinut huumausainetta omaa käyttöönsä varten. Tällaisia tapauksia oli aineistossa viisi kappaletta.

Hankkimiseen välittämistarkoituksessa oli syyllistynyt yksi tekijä. Hankinnan yrityksiä oli myös yksi kappale.

Rikosten tekotavat Etelä-Pohjanmaan alueella 2010-2015.

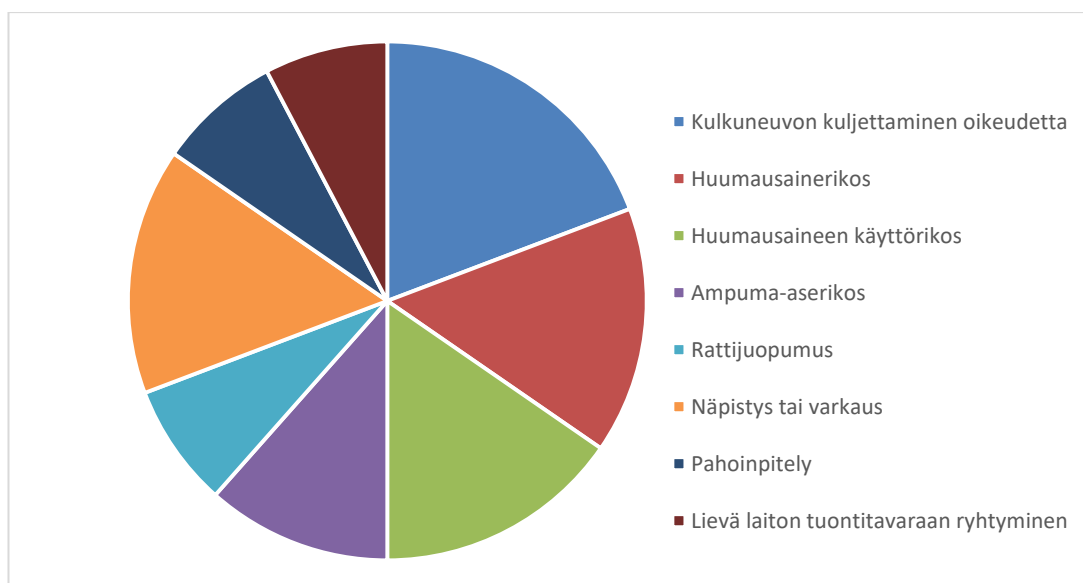
Kuvio 2.

Huumausaineen myyntiin syyllistyneitä tekijöitä oli seitsemän kappaletta sekä huumausaineen levittämiseen syyllistyneitä kolme kappaletta. Levittämisellä tarkoitetaan tilannetta, jossa rikoksen tekijä on antanut huumausainetta toiselle ilman vastinetta. Huumausaineen välittämiseen syyllistyneitä oli neljä kappaletta. Välittämisellä tarkoitetaan tässä tapauksessa tilannetta, jossa tekijä on esimerkiksi välittänyt huumausainetta edelleen myytäväksi.

Rikoksen tekijöistä yhdeksän oli syyllistynyt kannabiksen viljelemiseen. Heistä yksi syyllistyi samalla myös Psilosybe-sienien rihmaston kasvattamiseen. Kaksi tekijää oli syyllistynyt huumausaineen hallussapitoon ja neljä huumausaineen käyttöön. Yksi rikoksen tekijä oli syyllistynyt maahantuonnin yritykseen ja yksi tekijä oli syyllistynyt pelkkään avunantoon törkeässä huumausainerikoksessa.

Ainoastaan kahdeksan rikoksentekijää oli tuomittu pelkästään törkeästä huumausainerikoksesta. Muut rikoksentekijät oli tuomittu myös muista oheisrikoksista. Oheisrikoksista yleisimmät olivat kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta (5 kappaletta), huumausainerikos (4 kappaletta) ja huumausaineen käyttörikos (4 kappaletta). Muita yleisiä oheisrikoksia oli muun muassa rattijuopumus (2 kpl), näpistys (2 kpl), varkaus (2 kpl), ampuma-aserikos (3 kpl), pahoinpitely (2 kpl) ja lievä laitton tuontitavaraan ryhtyminen (2 kpl). Muita tutkimuksessa esiintyneitä rikosnimikkeitä olivat ryöstö, petos, maksuvälinepetos, rekisterimerkintärikos, tuottamuksellinen kätkemisrikos, lievä vahingonteko, väärennys, liikenneriikkomus ja vapaudenriisto.

Oheisrikokset Etelä-Pohjanmaalla 2010-2015

Kuvio 3.

7.4 Rikosseuraamukset Etelä-Pohjanmaalla

Seitsemässä tapauksessa käräjäoikeus oli määrännyt ehdollista vankeutta. Kaikissa tuomioissa, joihin kuului myös oheisrikoksia, käytettiin yhteistä vankeusrangaistusta.

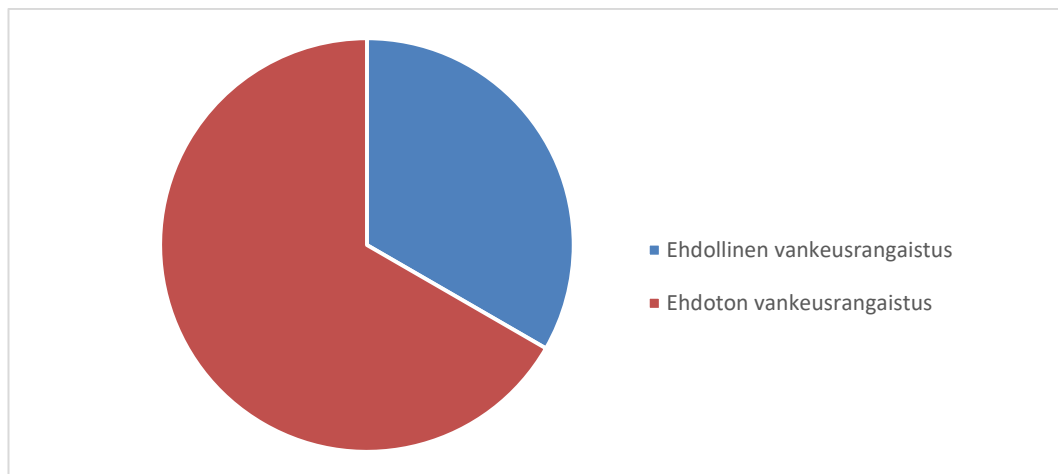
Kahdessa tapauksessa tekijät on tuomittu aikaisemmin ehdolliseen vankeusrangaistukseen, ja tekijät ovat syyllistyneet uuteen rikokseen ollessaan koeajalla. Tällöin käräjäoikeus on määrännyt täytäntöön pantavasta rangaistuksesta ja koeajalla tehdystä rikoksesta yhteisen ehdottoman vankeusrangaistuksen.

Yhdessä tuomiossa käytettiin jäännösrangaistusta, eli tekijä on tuomittu aikaisemmin ehdottomaan vankeuteen ja suoritettuaan siitä osan, päässyt ehdonalaan vaipauteen ja koeajalla syyllistynyt uuteen rikokseen. Näin ollen jäännösrangaistus määrätään täytäntöön pantavaksi. Koeajalla tehdystä rikoksesta sekä jäännösrangaistuksesta määrätään yhteinen ehdoton vankeusrangaistus.

Yhdessä tuomiossa käytettiin koventamisperustetta tekijän aikaisemman, samankaltaisen rikollistaustan vuoksi, joka osoittaa tekijässä piittaamattomuutta lain kielloista ja käskyistä. Viidessä tuomiossa määrättiin ehdotonta vankeutta, ilman tuomiota alentavia, lieventäviä tai koventavia perusteita.

Viidessä tuomiossa otettiin huomioon alentavana seikkana tekijän aikaisempi vankeusrangaistus ja yhdessä aiempi yhdyskuntapalvelurangaistus. Tällöin tekijöiden aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus on otettu huomioon tuomiota lieventävänä tai alentavana seikkana uutta rangaistusta määrättäessä.

Rangaistukset Etelä-Pohjanmaalla 2010-2015

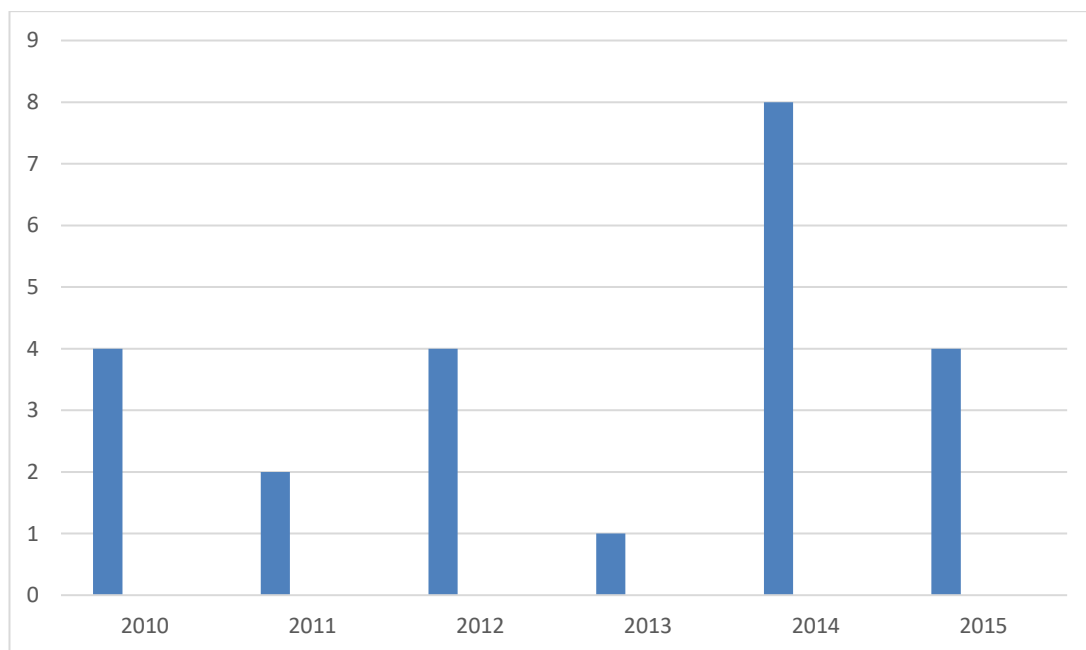
Kuvio 4.

Lähes kaikkiin tuomioihin liittyi korvausvelvollisuus ja menettämisseuraamus, jonka mukaan esimerkiksi huumeiden myynnistä saadut tulot luovutetaan valtiolle. Rangaistusten pituuksista on myös vähennetty rikoslain 6 luvun 13§ mukainen vapaudenmenetyksiaika, jolloin tekijä on ollut kiinniotettuna rikoksen esitutkinnan ajan. Vain muutama tuomioon oli ilmaistu tyytymättömyyttä ja haettu muutosta hovioikeudelta, eli tuomiot eivät ole lainvoimaisia.

7.5 Huumausainerikosten aika ja paikka Etelä-Pohjanmaalla

Rikoksista 13 kappaletta oli tapahtunut Seinäjoella, kaksi Kauhajoella, yksi Turussa ja viisi Jalasjärvellä. Yhdessä tapauksessa tekijä oli syyllistynyt rikokseen kahdella eri paikkakunnalla, Seinäjoella ja Jyväskylässä. Tapahtuma-ajat vaihtelivat siten, että vireille tulleita tapauksia oli tullut eniten vuonna 2014, jolloin tapauksia oli tullut vireille kahdeksan kappaletta. Vuosina 2010, 2012 ja 2015 tapauksia oli tullut vireille neljä kappaletta, vuonna 2011 kaksi kappaletta ja vuonna 2013 vain yksi kappale.

Vireilletulomäärät Etelä-Pohjanmaalla 2010-2015

Kuvio 5.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

8.1 Huumausaine

Yllättävänä seikkana tutkimuksesta käy ilmi, että kannabistuotteet sekä amfetamiini olivat yleisimmin rikosten kohteena olevat huumausaineet. Huumaavia lääkkeitä tai uusia design -huumeita ilmeni vain muutamassa tapauksessa. Korkein oikeus ei ole linjannut kannabista ”erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi”, mutta silti rikokset, joissa rikoksen kohteena oli kannabis, täyttivät törkeän huumausainerikoksen kriteerit. Näin ollen rikoksen kohteena on saattanut olla huomattavan suuri määrä huumausainetta, taikka rikoksen tekotapa on muutoin ollut törkeä.

Huumeiden viihdekäyttäminen on ollut esillä viime aikoina uutisissa ja keskustelupalstoilla. Viihdekäyttäjät suosivat yleensä piristäviä aineita, kuten ekstaasia, jota on jopa kutsuttu ”bilehuumeeksi” (Eklund 2017). Tutkimuksessani oli yllättävää, että esimerkiksi ekstaasia esiintyi vain kahdessa tapauksista.

8.2 Rikoksen tekotapa

Suuri osa tekijöistä oli syyllistynyt kannabiksen viljelemiseen tai huumausaineen hankkimiseen eri tarkoituksissa. Kannabiksen kotikasvatus on ollut kasvussa viime vuosina ja etenkin marihuana on saavuttanut suuren suosion. Internet tarjoaa nykyisin yksityiskohtaisia kasvatusohjeita sekä erilaisia keskustelupalstoja, jossa pystytään vaihtamaan kokemuksia. Myös teknologian nopea kehitys on edistänyt kannabiksen kotikasvatusta. Nykyteknologia tarjoaa sisäkasvatukseen soveltuvat laitteistot, joiden avulla kasvatus on entistä helpompaa. Omatoimisen kasvatuksen myötä myös kannabiksen laatu on parantunut. Yhdessä nämä seikat huomioon ottaen ja marihuanan kasvava kysyntä markkinoilla, luovat kiinnostusta myös laajamittaisemmalle kasvatustoiminnalle taloudellisen hyödyn tavoittelemiseksi. (Hakkarainen, Perälä & Metso, 2011)

Rikoskomisario Olli Murtolan mukaan huumausaineiden hankinta omaan käyttöön tapahtuu nykyään pitkälti internetin välityksellä. Internetistä tilataan huumausaineita, jotka posti kuljettaa kotiovelle saakka.

8.3 Oheisrikokset

Oheisrikoksissa on aina huolestuttavaa se, että monesti niillä aiheutetaan haittaa myös ulkopuolisille. Esimerkiksi autolla ajaminen huumausaineen vaikutuksen alaisena saattaa aiheuttaa pysyviä vammoja onnettomuuden sattuessa myös ulkopuolisille. Huumeiden vaikutuksen alaisia kuljettajia saadaan kiinni vuosittain noin 4000. Huumeet aiheuttavat käyttäjälle esimerkiksi aistiharhoja ja näkökyvyn heikentymistä. Jotkin lamaavat huumausaineet vaikuttavat motoristisiin kykyihin, jotka vaikuttavat olennaisesti ajoneuvon hallintaan.

Omaisuusrikosten, kuten näpistysten ja varkauksien, määrää voidaan selittää sillä, että huumausaineet ovat kalliita ja moni ajautuu omaisuusrikosten pariin yrittäessään hankkia varoja huumeiden hankintaa varten. Pakottava tarve huumausaineiden hankintaan lisää velkaantumista, joka saattaa johtaa omaisuusrikoksiin.

8.4 Tapahtumapaikka ja -aika

Tässä tutkimusaineistossa tapahtumapaikat sijoittuvat suurin osa Seinäjoelle. Etelä-Pohjanmaa koostuu pienistä maalaiskunnista ja tapahtumapaikat sijoittuvat suurempiin kaupunkeihin, kuten Seinäjoelle ja Jalasjärvelle. Tämä voi johtua siitä, että suuremmilla paikkakunnilla poliisin valvonta voi olla tehostetumpaa kuin pienemmillä paikkakunnilla, jolloin kiinnijäämisen riski saattaa olla suurempi, mikä saattaa olla yksi selitys tapahtumapaikkojen määräytymiseen. Välttämättä kaikki rikokset eivät kuitenkaan tule viranomaisten tietoon, joten tutkimukseni ei anna kokonaiskuvaa törkeistä huumausainerikoksista Etelä-Pohjanmaan alueella. Keskusrikospoliisin mukaan törkeiden huumausainerikosten selville tuloon vaikuttaa olennaisesti se, minkälaisia tutkintaoperaatioita niihin on kohdistettu ja kuinka ne ovat onnistuneet (Keskusrikospoliisi 2017).

9 YHTEENVETO

Työn tavoitteena oli tutkia törkeiden huumausainerikosten kehittymistä Etelä-Pohjanmaalla vuosina 2010-2015. Tutkimuksessa selvitin, mitkä ovat yleisimmät huumausaineet Etelä-Pohjanmaalla, minkälaisia rikoksia alueella tehdään ja minkälaisia rangaistuksia rikoksista on annettu. Selvitin myös, minne paikkakunnalle ja mihin vuoteen rikokset sijoittuvat. Rajasin työni koskemaan ainoastaan törkeitä huumausainerikoksia.

Analyysimenetelmässä olen käyttänyt apuna diagrammeja kuvaamaan saamiani tuloksia. Lisäksi olen koonnut saamistani tuomioista yhteisen taulukon, josta ilmenevät yksilöidysti kyseessä ollut huumausaine, rikoksen tekotapa, mahdollinen oheisrikos, saatu rangaistus sekä aika ja paikka.

Yleisin huumausaine Etelä-Pohjanmaan alueella oli kannabis. Kannabistuotteet olivat yhteensä 19 rikoksessa mukana. Seuraavaksi yleisin oli amfetamiini, jota esiintyi 10 tapauksessa. Rikosten tekotavoista yleisin oli huumausaineen hankinta, joko myynti- tai välittämistarkoituksessa tai omaa käyttöä varten. Rikoksen tekijöistä 9 oli syyllistynyt kannabiksen viljelemiseen. Oheisrikoksista yleisimmät olivat kuluneuvon kuljettaminen oikeudetta, huumausainerikos tai huumausaineen käyttörikos.

Lähtökohtaisesti törkeästä huumausainerikoksesta on tuomittava ehdottomaan vankeuteen. Seitsemässä tuomiossa käräjäoikeus oli kuitenkin päättänyt tuomita tekijän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Kaikkiin tuomioihin liittyi korvausvelvollisuus ja menettämisseuraamus, jossa rikoksen kautta saavutetut hyödyt tai rikoksen apuna käytetyt välineet tuomitaan valtiolle menetetyiksi.

Suurin osa rikoksista oli tehty Seinäjoella. Tapahtuma-ajat sijoittuivat siten, että eniten käräjäoikeuteen vireille tulleita tapauksia oli vuonna 2014 ja vähiten vuonna 2013.

Törkeiden huumausainerikosten määrissä ei näy suoranaista kehittymistä alenevaan tai ylenevään suuntaan, vaan vireilletuloajat ovat pysyneet melko tasaisina, paitsi vuonna 2014.

LÄHTEET

Dahl P. & Hirschovits T. 2002. Tästä on kyse – tietoa päihteistä. Hakapaino Oy Helsinki. 4. uud. painos.

Forsell M. Päihdehuollon huumeasiakkaat 2015. Terveystieteiden tutkimuskeskus. 2015. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131160/Tr14_16.pdf

Eklund V. Ekstaasi muuttaa muotoaan: Suosittu bilehuume yhä useammin vaikeasti tunnistettavaa jauhetta. MTV. 2017. Viitattu 30.10.2017. <https://www.mtv.fi/uutiset/rikos/artikkeli/ekstaasi-muuttaa-muotoaan-suosittu-bilehuume-yha-useammin-vaikeasti-tunnistettavaa-jauhetta/6337258>

EU:n huumevirasto. Vuosiraportti 2005: Huumeongelma Euroopassa. http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/200/ar01_fi_69630.pdf

Hakkarainen P., Karjalainen K., Ojajärvi A. & Salasuo M. Huumausaineiden ja kuntodopingin käyttö ja niitä koskevat mielipiteet Suomessa vuonna 2014. Viitattu 5.9.2017. http://phekaisevatyo.pbworks.com/w/file/attach/100794766/Huumeidenkaytto_Suomessa_Hakkarainen.pdf

Hakkarainen P. & Karjalainen K. Pilvee, Pilvee. Kannabiksen käyttötavat, käyttäjät ja poliittiset mielipiteet. Viitattu 4.9.2017. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131949/YP1701_Hakkarainen%26Karjalainen.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Hakkarainen P., Perälä J. & Metso L. Kukkaa Pukkaa – Kannabiksen kotikasvatus Suomessa. 2011. Yhteiskuntapolitiikka 76. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/102949/hakkarainen.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Harju-Kivinen R., Ekstaasi. Päihdelinkin verkkosivut. 2005 Viitattu 22.8.2017. <https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/ekstaasi>

HE 144/1996. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhdyskuntapalvelusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Finlex. <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960144>

HE 17/2010. Hallituksen esitys Eduskunnalle valvontarangaistusta ja sähköistä valvontaa avolaitoksissa koskevaksi lainsäädännöksi. Finlex. <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2010/20100017>

HE 180/1992. Hallituksen esitys Eduskunnalle rikoslain täydentämisestä huumausainerikoksia koskevilla säännöksillä. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1992/19920180>

Hietalahti A. Buprenorfiini päihdekäytössä. Päihdelinkin verkkosivut. 2005. Viitattu 11.9.2017. <https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/laakkeet/buprenorfiini-paihde-kaytossa>

Huumausainerikoksen valmistelu. Lakikirjasto Minilex. Viitattu 30.10.2017. <https://www.minilex.fi/a/huumausainerikoksen-valmistelu>

Kaihoavaara, R. Huume-Suomen historia, sotasissua pillereistä. 2016. YLE Areena. Viitattu 24.8.2017.

Kaihovaara, R. Huume-Suomen historia, kemiallisia unelmia. 2016. YLE Areena. Viitattu 24.8.2017.

Kainulainen, H. Huumeiden käyttäjien rikosoikeudellinen kontrolli. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimuksia. 2009.

Kainulainen, H. Toimenpiteistä luopuminen huumausainerikoksissa. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimuksia. 1999.

Kainulainen, H. Rangaistuskäytäntö törkeissä huumausainerikoksissa. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimustiedonantoja. 2007.

Kankaanpää A. Sienet – Psilosybiini ja psilosiini. Päihdelinkin verkkosivut. 2007. Viitattu 11.9.2018.

<https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/sienet-psilosybiini-ja-psilosiini>

Karjalainen, K., Savonen J. & Hakkarainen P. Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeasenteet – Huumeaiheiset väestökyselyt Suomessa 1992-2014. Terveystieteiden tutkimuslaitos. Viitattu 11.9.2017.

Karttunen N. & Kallio N. Bentsodiatsepiinit. Päihdelinkin verkkosivut. Viitattu 14.9.2017.

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/laakkeet/bentsodiatsepiinit>

Keskusrikospoliisi. Huumaus- ja dopingainerikollisuuden tilannekatsaus 2016-2017. Tullin verkkosivut. Viitattu 10.4.2018. https://tulli.fi/artikkeli/-/asset_publisher/huumaus-ja-dopingainerikollisuuden-tilannekatsaus-2016-2017

KKO:2004:127. Korkeimman oikeuden ennakkopäätös. Huumausainerikos. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/2004/20040127>

KKO:1998:162. Korkeimman oikeuden ennakkopäätös. Rangaistuksen mittaaminen huumausainerikoksessa. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/1998/19980162?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=KKO%3A1998%3A162>.

KKO:2006:58. Korkeimman oikeuden ennakkopäätös. Huumausainerikos - Törkeä huumausainerikos-Rangaistuksen määrääminen - Rangaistuksen mittaaminen. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/2006/20060058>

Kurki T-L., YLE. Kannabista ja postihuumeita liikkeellä – poliisi nappaa entistä enemmän tekijöitä. Viitattu 10.4.2018.

<https://yle.fi/uutiset/3-7832185>

L 30.3.2007/370. Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa. Viitattu 11.9.2017. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070370>

L 928/2006. Laki rikoslain 50 luvun muuttamisesta. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2006/20060928>

L 19.12.1889/39. Rikoslaki. Finlex.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=rikoslaki>

L 33/2008. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoidosta eräillä lääkkeillä.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2008/20080033>

Mäenpää S. Opioidit. Päihdelinkin verkkosivut. Viitattu 14.8.2017.

<https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/laakkeet/opioidit>

Poliisi. Huumausaineet. Viitattu 30.10.2017.

<https://www.poliisi.fi/rikokset/huumausaineet>

Poliisi. Huumausainerikokset. Viitattu 30.10.2017.

<https://www.poliisi.fi/rikokset/huumausainerikokset>

Rikosseuraamuslaitos. Nuorisorangaistus. Viitattu 21.3.2018.

<https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/seuraamukset/yhdyskuntaseuraamukset/nuorisorangaistus.html>

Rikosseuraamuslaitos. Vankeus. Viitattu 22.3.2018.

<https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/seuraamukset/vankeus.html>

Rikosseuraamuslaitos. Valvontarangaistus. Viitattu 22.3.2018. <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/seuraamukset/yhdyskuntaseuraamukset/valvontarangaistus.html>

Rikosseuraamuslaitos. Yhdyskuntapalvelu. Viitattu 22.3.2018. <https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/seuraamukset/yhdyskuntaseuraamukset/yhdyskuntapalvelu.html>

Rintamaa T. Pohjanmaan Poliisin tilastot: Huumausainerikoksissa raju kasvu. 2017. YLE Uutiset. Viitattu 30.4.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-9904071>

Sairanen S. Kannabis (marihuana ja hasis). Päihdelinkki. 2005. Viitattu 17.9.2017.

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/kannabis-marihuana-ja-hasis>

Sairanen S. Amfetamiini, metamfetamiini sekä muut piristeet. Päihdelinkki. 2005. Viitattu 11.9.2017.

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/amfetamiini-metamfetamiini-seka-muut-piristeet>

Sairanen S. Opiatit – Morfiini ja Heroiini. Päihdelinkki. 2005. Viitattu 11.9.2017.

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/opiaatit-morfiini-ja-heroiini>

Seppälä T. Huumeet liikenteessä. Päihdelinkki. 2005. Viitattu 30.10.2017.

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/paihteet-ja-liikenne/huumeet-liikenteessa>

Seppälä T. Kokaiini ja crack. Päihdelinkki. 2005. Viitattu 11.9.2017

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/kokaiini-ja-crack>

Stakes, sosiaali- ja terveystilastot: Päihdehuollon huumeasiakkaat vuonna 2000, tiedonantajapalaute 9/2001. Viitattu 20.9.2017.

<http://docplayer.fi/18483288-Paihdehuollon-huumeasiakkaat-vuonna-2000-tiedonantajapalaute-9-2001.html>

Sulakka V-M. LSD ja muut hallusinogeenit. 2010. Viitattu 11.9.2017
<https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/lsd-ja-muut-hallusinogeenit>

Tapani J. & Tolvanen M. Rikosoikeus, rangaistuksen määrääminen ja täytäntöönpano. Talentum. 2011.

Tekoniemi, S. 2016. Ilkka. Jättimäinen rikosvyyhti Jurvassa: Yksityisasunnoissa jalostettiin 25 kiloa amfetamiinia. Viitattu 7.8.2018.
<https://www.ilkka.fi/uutiset/poliisiuutiset/jattimainen-rikosvyyhti-jurvassa-yksityisasunnoissa-jalostettiin-25-kiloa-amfetamiinia-1.1983029>

Tilastokeskus. Poliisin tietoon tullut rikollisuus. 2004. Viitattu 17.4.2017.
http://tilastokeskus.fi/til/polrik/2014/04/polrik_2014_04_2015-01-19_tie_001_fi.html

Tilastokeskus. Katsaus poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuu-
teen. 2016. Viitattu 4.10.2017.
https://www.stat.fi/til/rpk/2016/13/rpk_2016_13_2017-03-23_kat_001_fi.

Liite 1

Rikos	Huumausaine	Oheisrikos	Rangaistus	Tapahtumapaikka
Maahantuonnin yritys	Marihuana, hasis	Huumausainerikos, kuluneuvon kuljettaminen oikeudetta, ryöstö, vapaudenriisto	Yhteinen vankeusrangaistus 4 vuotta vankeutta, otettaessa huomioon henkilön aiempi ehdollinen rangaistus	Turku
Hankinta omaa käyttöä, myyntiä ja välittämistä varten	Metamfetamiini, amfetamiini, marihuana, hasis	Useita varkauksia, lievä vahingonteko, näpistys, ampuma-aserikos, rattijuopumus, kuluneuvon kuljettaminen oikeudetta, maksuvälinepetos, väärennys	Yhteinen vankeusrangaistus 8 kuukautta vankeutta. Alentavana seikkana otettu huomioon aiemmin tuomitut vankeusrangaistukset	Seinäjoki
Hankinta myyntiä ja omaa käyttöä varten	Amfetamiini, hasis, marihuana	Useita varkauksia, ampuma-aserikos, lievä ampuma-aserikos, rattijuopumus sekä useita kuluneuvon kuljettamisia oikeudetta	Yhteinen vankeusrangaistus 1 vuosi 6 kuukautta vankeutta. Alentavana seikkana otettu huomioon aiemmin tuomittu vankeusrangaistus.	Seinäjoki
Viljely	Marihuana	-	1 vuosi 4 kuukautta ehdollista vankeutta	Jalasjärvi
Avunanto törkeään huumausainerikokseen	Marihuana	-	6 kuukautta ehdollista vankeutta	Jalasjärvi

Hankinta omaa käyttöä sekä myyntiä varten	Amfetaamiini	Tuottamuksellinen kätkemisrikos, huumausaineen käyttörikos, rattijuopumus	Yhteinen vankeusrangaistus 11 kuukautta vankeutta. Rangais- tusta mitattaessa on otettu huomi- oon aiempi ei- lainvoimainen tuomio.	Seinäjäki
Hankinta omaa käyttöä sekä myyntiä varten	Amfetaamiini	Ampuma-ase- rikos, lievä laitton tuonti- tavaraan ryh- tyminen, huu- mausaineen käyttörikos	Yhteinen van- keusrangaistus ja täytäntöönpan- tavaksi määrätty jäännösrangaistus 1 vuosi 5 kuu- kautta vankeutta	Seinäjäki
Hankinta myyntitarkoi- tukseen, hal- lussapito, myynti	Amfeta- miini, hasis, metamfeta- miini	Useita kulku- neuvon kuljet- tamisia oi- keudetta, lii- kennerikko- mus, pahoin- pitely	Yhteinen van- keusrangaistus 1 vuosi 8 kuukautta vankeutta	Seinäjäki
Hankinta myyntitarkoi- tukseen	Tranax 1mg	Useita kulku- neuvon kuljet- tamisia oi- keudetta, tör- keä petos, re- kisterimerkin- tärikos, lievä laitton tuonti- tavaraan ryh- tyminen, pa- hoinpitely	Yhteinen van- keusrangaistus 1 vuosi 6 kuukautta vankeutta. Alen- tavana seikkana otettu huomioon aiemmin tuomitut yhdyskuntapalve- lurangaistukset	Seinäjäki
Viljely	Marihuana	-	1 vuosi 4 kuu- kautta 20 päivää ehdollista van- keutta	Jalasjärvi
Viljely	Marihuana	Huumausai- nerikos	Yhteinen rangais- tus 1 vuosi 5 kuu- kautta ehdollista vankeutta	Jalasjärvi

Viljely	Marihuana	-	1 vuosi 10 kuukautta vankeutta. Käräjäoikeus on soveltanut rangaistusta mitattaessa koventamisperustetta tekijän aikaisemman rikollisuuden vuoksi.	Kauhajoki
Viljely, myynti, levittäminen, käyttö	Psilosybe sienet, marihuana	Huumausainerikos	Yhteinen vankeusrangaistus 1 vuosi 6 kuukautta ehdollista vankeutta	Seinäjoki, Jyväskylä
Myynti, välittäminen	Amfetamiini	-	4 kuukautta 15 päivää vankeutta. Alentavana seikkana on otettu huomioon aikaisemmin tuomittu vankeusrangaistus.	Seinäjoki
Viljely, myynti, välittäminen, käyttö	Marihuana, amfetamiini, ekstaasi	-	2 vuotta 2 kuukautta vankeutta	Seinäjoki
Välittäminen, hankinta, hankinnan yritys	Amfetamiini	-	1 vuosi 2 kuukautta vankeutta	Seinäjoki
Myynti, käyttö	Amfetamiini, ekstaasi, marihuana	-	2 vuotta 2 kuukautta vankeutta	Seinäjoki
Myynti, välittäminen, käyttö	Amfetamiini, ekstaasi, kokaani, marihuana	-	2 vuotta 10 kuukautta vankeutta. Yhteinen rangaistus aikaisemmin tuomitusta, nyt	Seinäjoki

			täytäntöönpan- tavan rangaistuk- sesta	
Viljely, levit- täminen	Marihuana	Huumausai- neen käyttöri- kos	Yhteinen van- keusrangaistus 1 vuosi 2 kuukautta ehdollista van- keutta	Seinäjäki
Viljely, hallus- sapito	Marihuana	Kolme huu- mausaineri- kosta, huu- mausaineen käyttörikos, näpistys	Yhteinen van- keusrangaistus 1 vuosi 2 kuukautta ehdotonta van- keutta	Kauhajoki
Viljely, myynti, levittä- minen	Marihuana	-	1 vuosi 2 kuu- kautta ehdollista vankeutta	Seinäjäki